

Jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord

Hoofdstuk 1 – Educatie
Hoofdstuk 2 – Dopingcontrole
Hoofdstuk 3 – Intelligence & Investigations
Hoofdstuk 4 – Tuchtrechtspraak
Hoofdstuk 5 – Juridische zaken
Hoofdstuk 6 – Wetenschappelijk onderzoek
Hoofdstuk 7 – Kennismanagement
Hoofdstuk 8 – Medische dispensaties
Hoofdstuk 9 – Internationale zaken
Hoofdstuk 10 – Mens & organisatie

Bijlage 1 - Financieel overzicht
Bijlage 2 - Samenstelling Raad van Advies en Commissies
Bijlage 3 - Samenstelling personele bezetting
Bijlage 4 - Overzicht wetenschappelijke publicaties en presentaties
Bijlage 5 - Nevenfuncties
Bijlage 6 - Afkortingen

Voorwoord

Dit is het eerste Jaarverslag van de Dopingautoriteit. Tot en met 2018 werden de taken van de Nationale Anti-Doping Organisatie van ons land verzorgd door de stichting Anti-Doping Autoriteit Nederland (stichting ADAN), maar deze functies zijn vanaf 2019 overgenomen door het zelfstandig bestuursorgaan (zbo) Dopingautoriteit.

De overdracht van taken en middelen door de stichting ADAN aan het zbo Dopingautoriteit vond plaats op 1 januari 2019, maar is in de loop van 2018 voorbereid. Veel werk is verzet door een externe projectleider die een groot deel van het jaar voor dit project kon worden ingezet. Het transitieproces werd begeleid door een Stuurgroep waarin het ministerie van VWS, het bestuur van de stichting ADAN en de (toen nog beoogd) voorzitter van het zbo vertegenwoordigd waren. De Stuurgroep werd voorgezeten door de Plaatsvervangend Secretaris—Generaal van VWS, die vanaf 2019 als eigenaar van het zbo fungeert. Dankzij al dit voorwerk kon de feitelijke transitie bij de jaarwisseling soepel worden gerealiseerd. De overdracht van personeel, eigendommen, gegevensbestanden en rechten vond plaats zoals geregeld in een transitieovereenkomst tussen de stichting ADAN en het zbo Dopingautoriteit.

Dankzij deze soepele overdracht kon de Dopingautoriteit vanaf de eerste dag de uitvoering van het antidopingbeleid voortzetten langs de lijnen die in de voorgaande jaren al door de stichting ADAN waren uitgezet. Anders dan de stichting ADAN heeft de Dopingautoriteit echter wettelijke taken, verankerd in de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab).

In hoofdstuk 1. doen wij verslag van de manier waarop invulling is gegeven aan de taak: *'het geven van voorlichting over doping'* (Wuab art. 5 lid d). In hoofdstukken 2., 4. en 8. vindt u informatie over de uitvoering van verschillende aspecten van de taak *'het uitvoeren van het dopingcontroleproces'* (Wuab art 5 lid b). En in hoofdstuk 3. is de informatie verzameld over de uitvoering van de taak *'het verzamelen en onderzoeken van informatie over mogelijke overtredingen van een dopingreglement'* (Wuab art. 5 lid c). De overige hoofdstukken bevatten informatie over de uitvoering van verschillende ondersteunende taken en processen, die nodig zijn om de wettelijke taken op correcte wijze te kunnen uitvoeren.

De transitie naar de zbo-status heeft de inhoud van het antidopingbeleid niet wezenlijk veranderd, maar de status van de organisatie heeft wel geleid tamelijk ingrijpende veranderingen in onze relatie met de overheid, en dan in het bijzonder met het ministerie van VWS. Ondanks de grondige voorbereiding van de transitie werd de Dopingautoriteit in de loop van 2019 regelmatig geconfronteerd met niet of tot op dat moment onbekende procedures en normen waaraan de Dopingautoriteit moest voldoen. Een en ander leidde tot intensivering van de relatie met het ministerie. Tegelijkertijd werd de relatie met 'de sport', en in het bijzonder met sportkoepel NOC*NSF, gecontinueerd en gekoesterd.

De Dopingautoriteit valt als zbo ook onder de werking van de Wet openbaarheid bestuur (Wob), en in 2019 behandelde de Dopingautoriteit vijf Wob-verzoeken, waarvan één ook na bezwaar. De Dopingautoriteit valt tevens onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), en in 2019 nam de voorzitter van de Dopingautoriteit vier maal een besluit op bezwaar. Alle verzoeken en bezwaren werden (geanonimiseerd) gepubliceerd op de corporate website van de Dopingautoriteit.

Hoofdstuk 1 Educatie

ALGEMEEN

Qua educatiebeleid kent de Dopingautoriteit een duidelijk verschil tussen topsport (georganiseerde sport) en fitness (anders-georganiseerde sport). Binnen de topsport geldt een dopingreglement. De Dopingautoriteit mag op basis van dit reglement dopingcontroles uitvoeren. Binnen fitness is dat niet het geval. Dit vereist dus een andere aanpak. Daarnaast heeft de Dopingautoriteit de taak om het algemeen publiek van informatie te voorzien.

TOPSPORT

De doelstelling voor topsport is: *het voorkómen van onbewuste en bewuste dopingovertredingen in de Nederlandse sport.*

De drie belangrijkste doelgroepen binnen de topsport zijn:

- Topsporters
- Sportbegeleiders
- Sportbonden

Topsporters

Om talenten gedurende ongeveer acht jaar voor te bereiden op de wereldtop, heeft de stichting ADAN in 2015 – samen met NOC*NSF - de Doorlopende Leerlijn Dopingvrije Sport ontwikkeld. Deze leerlijn beschrijft per leeftijds- en ontwikkelfase welke kennis, vaardigheden en houding nodig zijn voor dopingvrije sport.

Fysieke educatiesessies

Aansluitend op deze fasen heeft de stichting ADAN drie verschillende educatiemodules ontwikkeld: Brons, Zilver en Goud. Brons is bedoeld als de eerste module en is echt een introductie van het onderwerp doping. Zilver is meer gericht op het oefenen van vaardigheden, zoals het controleren van medicijnen en voedingssupplementen. Tijdens Goud behandelen de sporters tenslotte vooral lastige dopingdilemma's waar ze tijdens hun carrière tegenaan kunnen lopen. Bijvoorbeeld vermoedens van dopinggebruik door een teamgenoot, of het gebruik van toegestane medicijnen puur en alleen om beter te presteren. In 2019 heeft de Dopingautoriteit in totaal 83 fysieke educatiesessies verzorgd.

Tabel 1.1: Overzicht educatiesessies voor topsporters

Educatiemodule	2015	2016	2017	2018	2019
Brons	30	35	53	33	43
Zilver	21	15	18	17	16
Goud	5	7	2	2	2
Combinatie	9	23	18	32	22
Totaal	65	80	91	84	83

E-learningplatform

Voor sommige groepen topsporters is het lastig om een fysieke educatiesessie in te plannen. Toch is het belangrijk dat ook deze sporters goede educatie krijgen. Daarom heeft de stichting ADAN in maart 2017 een [e-learningplatform](#) gelanceerd. Via dit platform worden voor topsporters de modules Brons, Zilver, Goud en Nationale Testing Pool aangeboden. De module Nationale Testing Pool is bedoeld voor topsporters die door de Dopingautoriteit zijn opgenomen in de Nationale Testing Pool. Zij moeten hun whereabouts (overnachtings- en verblijfsgegevens) aanleveren.

Tabel 1.2 Overzicht afgeronde e-learningmodules voor topsporters

Educatiemodule	2017	2018	2019
Brons	494	1.368	1.848
Zilver	114	330	675
Goud	-	129	230
Nationale Testing Pool	-	65	46
Totaal	608	1.892	2.799

Voor de ontwikkeling van het e-learningplatform is in 2019 ook een aantal technische verbeteringen uitgevoerd.

Videoproducties en drukwerk

In 2019 is er een nieuwe versie gemaakt van de video [Tips voor schone sport](#). Tegelijkertijd zijn ook de bijbehorende z-card en poster aangepast.

Dopingwaaier App

De Dopingwaaier App bestaat sinds eind 2013. De app is gemaakt voor iOS en Android. Ook is er een [responsive website](#). Via de Dopingwaaier App kunnen sporters en begeleiders onder andere hun geneesmiddelen en voedingssupplementen controleren, de belangrijkste dopingregels nalezen en de dopingcontroleprocedure bekijken. In 2019 werd de app circa 5.000 maal gedownload. Dit is vergelijkbaar met 2018. Het totaal aantal downloads was eind 2019 ongeveer 34.000. De Dopingwaaier App wordt continu actueel gehouden. Ook wordt de app doorlopend gepromoot, onder meer via educatiesessies, verschillende websites, diverse artikelen, z-cards en posters.

Be PROUD

Be PROUD is een initiatief van de stichting ADAN en richt zich op het versterken van de juiste sportwaarden. Het programma is opgezet in samenwerking met NOC*NSF, (ex-)topsporters en trainers/coaches en is in de zomer van 2018 van start gegaan. Sporters, familie, coaches, medische begeleiders, bondsmedewerkers en andere sportfanaten worden opgeroepen om zich aan te sluiten bij Be PROUD. Dit kan als supporter maar ook als ambassadeur. Sportorganisaties hebben bovendien de mogelijkheid om partner te worden. Zo ontstaat een groot en krachtig team dat trots is op schone sport. Het programma Be PROUD heeft een [eigen website](#) en social media accounts op [Instagram](#), [Facebook](#), [Twitter](#) en [YouTube](#).

Eind 2019 had Be PROUD 11 [ambassadeurs](#). De vijf ambassadeurs die er in 2019 zijn bijgekomen, zijn: Eva Voortman (softbal), Margriet Bergstra (judo), Rogier Hofman (hockey), Sophie Souwer (roeien) en Steve Wijler (handboogschieten). De

zes overige ambassadeurs zijn: Epke Zonderland (turnen), Jessica Schilder (atletiek), Jetze Plat (handbiken/paratriathlon), Kai Verbij (schaatsen), Madelein Meppelink (beachvolleybal) en Vince Rooi (honkbal).

Het aantal [aangesloten organisaties](#) (Be PROUD partners) is in 2019 uitgebreid van 23 naar 36. Het aantal supporters groeide van 694 naar 1.182. Ter promotie van Be PROUD zijn in 2019 ansichtkaarten, brievenbussen, roll-up banners, handdoeken, pins en dart flights ontwikkeld. Voor betere inzet van social media is advies gevraagd aan een communicatiebureau.

Outreach Events

Bij een outreach event staat de Dopingautoriteit met een stand bij een sportevenement om daar aandacht te vragen voor Be PROUD en algemene informatie te verstrekken aan grote groepen topsporters en sportbegeleiders. In 2019 zijn er vier outreach events gehouden: bij het KNBB Kling Masters / NK Driebanden (12 januari), Dutch Open Darts (2 februari), FIH Pro League Grand Final (29 en 30 juni) en Asics NK Atletiek (28 juli).

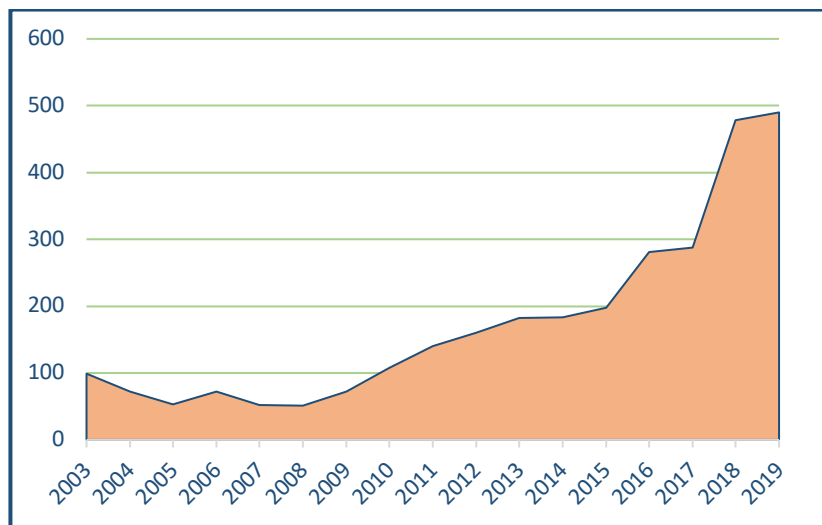

Outreach Event bij de KNBB Kling Masters

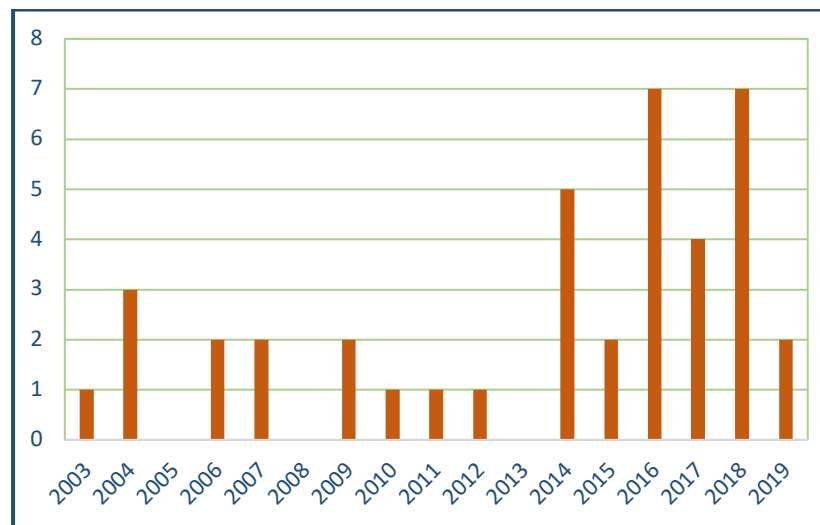
Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport (NZVT)

Voedingssupplementen kunnen dopingstoffen bevatten. Dit staat vaak niet op het etiket vermeld. Het gebruik van voedingssupplementen is daarmee een risico voor topsporters. Het kan namelijk leiden tot een positieve uitslag van een dopingcontrole. In reactie op dit risico heeft de stichting ADAN in 2003 het [Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport](#) (NZVT) opgezet. Het systeem biedt fabrikanten van voedingssupplementen de mogelijkheid om tegen betaling hun supplementen te laten controleren. De 'schoon bevonden' [product-batchcombinaties](#) komen in de NVZT-database.

In 2019 zijn in totaal 266 NZVT-certificaten afgegeven (voor 490 product-batch combinaties). Dit betekent wederom een nieuw record. Dit is een signaal dat het Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport (NZVT) nog steeds in een belangrijke behoefte voorziet voor sporters en hun begeleiders. In totaal stonden er op 31 december 2019 1.259 product-batchcombinaties op de [NZVT-website](#), verdeeld over 322 producten, 54 merken en 16 inhoudelijke categorieën. Twee batches zijn afgekeurd omdat er dopinggeduide stoffen in werden aangetroffen.

Aantal goedgekeurde product-batchcombinaties

Aantal afgekeurde product-batchcombinaties

BEGELEIDEND PERSONEEL

Naast sporters is er de afgelopen jaren steeds meer aandacht voor de sportbegeleiders. Onder deze groep vallen vooral de trainer-coaches, maar onder andere ook artsen, fysiotherapeuten, diëtisten, masseurs, verzorgers (soigneurs), psychologen en ouders.

Fysieke educatiesessies

In 2019 zijn er in totaal 21 fysieke educatiesessies verzorgd voor begeleidend personeel. Hiervan waren er 14 voor trainer-coaches en zeven voor andere groepen begeleiders. De trainer-coach educatiesessies worden gegeven aan de hand van de Doorlopende Leerlijn Dopingvrije Sport voor trainer-coaches. Binnen deze leerlijn heeft de stichting ADAN drie verschillende educatiemodules ontwikkeld: Trainer-Coach 3, Trainer-Coach 4 en Trainer-Coach 5/Mastercoach. De educatiemodules sluiten aan op de opleidingsstructuur van de [Kwalificatiestructuur Sport](#). In 2019 zijn 11 van de 14 educatiesessies van trainer-coaches op deze manier verzorgd, drie waren maatwerk. De zeven educatiesessies voor andere groepen begeleiders waren alle zeven maatwerk.

Tabel 1.3 Overzicht educatiesessies voor sportbegeleiders

Educatiemodule	2017	2018	2019
Trainer-Coach 3	3	6	3
Trainer-Coach 4	3	3	3
Trainer-Coach 5 / Mastercoach	2	5	4
Combinatie	-	1	1
Maatwerk	16	5	10
Totaal	24	20	21

E-learningplatform

Ook voor de sportbegeleiders heeft de stichting ADAN e-learningmodules ontwikkeld. In 2019 zijn er door sportbegeleiders 81 minder modules afgerond dan in 2018.

Tabel 1.4 Overzicht afgeronde e-learningmodules voor sportbegeleiders

Educatiemodule	2018	2019
Trainer-Coach 3	145	108
Trainer-Coach 4	102	60
Ouders	32	24
(Para)medische begeleiders	8	14
Totaal	287	206

Video's

De Dopingautoriteit heeft bijgedragen aan de productie van drie video's van NOC*NSF over sportethiek voor coaches. De video's gaan over dilemma's die liggen in het zogenaamde 'grijze gebied' van schone sport. De video's worden in 2020 door NOC*NSF gepubliceerd samen met een boek over sportethiek. De rechten van de video's liggen bij zowel NOC*NSF als de Dopingautoriteit.

SPORTBONDEN

Ook de sportbonden zijn een belangrijke doelgroep voor de Dopingautoriteit. De sportbonden staan het dichtst bij de topsporters en de sportbegeleiders. De Dopingautoriteit onderhoudt doorlopend contact met de sportbonden.

Bijeenkomst sportbonden

Op 10 oktober is voor de tiende keer de Support Schone Sport bijeenkomst (voorheen Bondenbijeenkomst / bijeenkomst Samen tegen doping) georganiseerd. Deze vond plaats in het NBC in Nieuwegein en werd door 37 personen bezocht. Dit waren vertegenwoordigers van sportbonden, RTO's en CTO's. Het doel van de jaarlijkse bijeenkomst is om de aanwezigen bij te praten over de ontwikkelingen op antidopinggebied, voornamelijk op het gebied van educatie.

De deelnemers beoordeelden de bijeenkomst gemiddeld met een 7,7.

E-learningplatform

Voor sportbonden heeft de stichting ADAN in 2018 de e-learningmodule *Sportbonden* ontwikkeld. In 2019 is de module 16 maal afgerond (2018: 17 maal).

*Nationaal Coach Platform NOC*NSF*

Op 19 oktober 2019 organiseerde NOC*NSF een [Nationaal Coach Platform](#). De dag ging over sportethiek. Het doel was om het ethisch besef bij coaches te verbreden. De Dopingautoriteit heeft een bijdrage geleverd aan het programma. Op de dag waren ongeveer 100 coaches aanwezig.

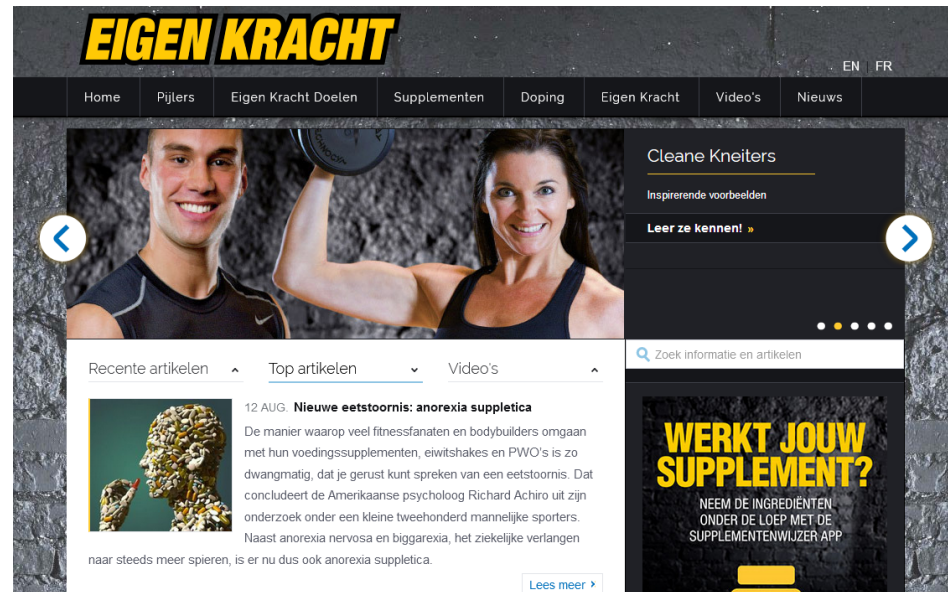
FITNESS

De doelstelling voor fitness (anders georganiseerde sport) is: *het voorkómen dan wel ontmoedigen van bewust én onbewust dopinggebruik door sporters in de Nederlandse fitnesscentra*. Ook wordt er aandacht besteed aan *harm reduction*. Dit is het verminderen van gezondheidsrisico's bij dopinggebruik.

Binnen fitness richt de Dopingautoriteit zich vooral op de mensen in de fitnesscentra. Dit zijn de fitnessers zelf, maar ook de fitnessinstructeurs (die we vooral bereiken via de diverse fitnessopleidingen) en de eigenaren. De communicatie richting deze doelgroep doet de Dopingautoriteit vanuit het programma *Eigen Kracht*. Alleen het boek *Doping, de nuchtere feiten* wordt niet onder *Eigen Kracht* maar direct onder de naam *Dopingautoriteit* uitgegeven.

Eigen Kracht

In Nederland doen drie miljoen mensen aan fitness. Daarmee is fitness in Nederland de populairste sportieve activiteit. Uit onderzoek – uitgevoerd in 2009 – bleek echter dat 8,2% van de fitnessers dopingmiddelen gebruikt. Dit mag in principe, want ze zijn niet gebonden aan een dopingreglement. Gebruik van dopingmiddelen blijft echter wel schadelijk voor de gezondheid en het gebruik schaadt ook het imago van de fitnessbranche zelf. Het is dus wenselijk het dopinggebruik in fitnesscentra te verminderen. Daarom heeft de stichting ADAN speciaal voor deze doelgroep het educatieprogramma [Eigen Kracht](#) opgezet. Via Eigen Kracht informeert de Dopingautoriteit over de risico's van gebruik van anabole steroïden en andere dopingmiddelen én over gezonde alternatieven om op Eigen Kracht gespierder of slanker te worden. Hierdoor wordt meer kennis en bewustzijn gecreëerd. Ook worden de waarden en normen van het sporten op *Eigen Kracht* versterkt.

Website Eigen Kracht

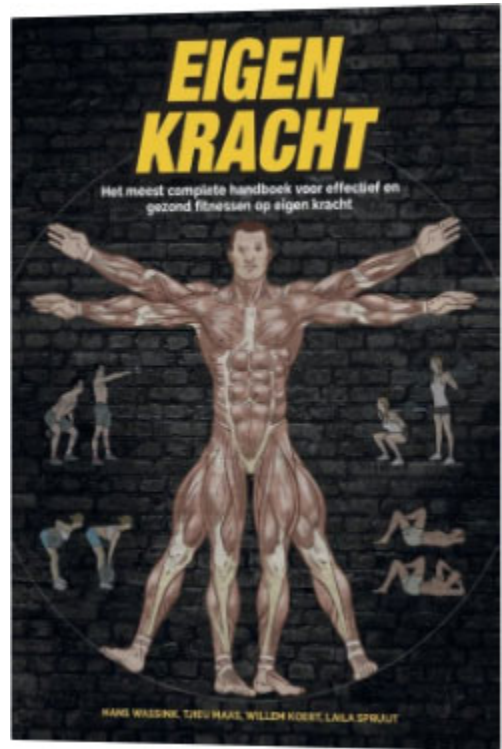
Eigen Kracht-website

Centraal voor het programma staat de Eigen Kracht-website. Op de site is objectieve, overzichtelijke en praktisch toepasbare informatie te vinden over clean en effectief spiermassa opbouwen én over een verantwoorde manier van afslanken. Tevens wordt er objectieve informatie gegeven over diverse soorten dopinggeduide middelen en de bijwerkingen. Ook het dopingrisico van voedingssupplementengebruik komt aan bod.

In 2019 zijn er in totaal 55 inhoudelijke nieuwsberichten op de site geplaatst, geschreven door drie externe (inhoudelijke/journalistieke) experts uit de fitness/bodybuildingbranche en door eigen educatiemedewerkers. Voor nieuwe onderdelen van de vaste content op de website zijn 25 korte teksten (200 woorden per tekst) geschreven en tien illustraties gemaakt.

Boek 'Eigen Kracht'

In 2018 heeft de stichting ADAN het [Eigen Kracht boek](#) geheel herschreven. Het boek sluit aan op de website van Eigen Kracht en op de Supplementenwijzer App. Het boek werd ook in 2019 continu gepromoot, via de website en bij bijeenkomsten.

Het Eigen Kracht boek

Eigen Kracht dag

De Dopingautoriteit heeft op 19 mei 2019 de tweede [Eigen Kracht dag](#) georganiseerd. De Eigen Kracht Dag is opgezet als inspiratiedag voor fitnessprofessionals. Door middel van presentaties en workshops krijgen de professionals te zien dat op het gebied van goed (en dus ook schone) begeleiding nog enorm veel winst te behalen is. De locatie was congrescentrum NBC te Nieuwegein. Er waren ongeveer 80 professionals aanwezig. De deelnemers beoordeelden de bijeenkomst gemiddeld met een 8,3.

Tabel 1.5 Overzicht van de sprekers op de Eigen Kracht dag

Spreker	Presentatie / Workshop
Luuk Hilkens	Hoge frequentie training
Hans Kroon	Baas over de beweging
Melanie Knufinke	Invest in your rest
Chi Lueng Chiu	Gedragsverandering
Hans Wassink	De achterkant van fitness
Sandra van de Kamp	Natural bodybuilding

Supplementenwijzer App

In augustus 2017 heeft de stichting ADAN onder de vlag van *Eigen Kracht* de Supplementenwijzer App gelanceerd. Het afgelopen decennium is de markt voor sportvoedingssupplementen explosief gegroeid. Bijna 60% van de fitnessers in Nederland gebruikt supplementen. Ook topsporters gebruiken veel supplementen. De gratis Supplementenwijzer App helpt sporters op bewuste en kritische wijze met supplementen om te gaan. Hart van de app is een bespreking en beoordeling van meer dan 3.000 ingrediënten. De app is in een jaar tijd 3.841 maal (2018: 4.134) gedownload. De Supplementenwijzer App is in 2019 doorlopend onderhouden en uitgebreid. In 2019 heeft de Dopingautoriteit 116 nieuwe profielen geschreven voor de Supplementenwijzer App. Ook zijn er profielen aangepast op basis van nieuwe inzichten.

Gastlessen en bijeenkomsten

In 2019 heeft de Dopingautoriteit acht gastlessen (2018: zes) gegeven bij diverse fitnessopleidingen. Daarnaast is tweemaal een presentatie gegeven over de 'Evolutie van Bodybuilding'. Op 11 april tijdens een boekpresentatie van Liesbeth Woertman (Hoogleraar Psychologie, Universiteit Utrecht) en op 25 april tijdens een bijeenkomst over 'harm reduction' georganiseerd door Mainline en fitnessbedrijf Muscle Totaal.

Outreach Events

Bij een outreach event staat Eigen Kracht met een stand bij een fitnesssevenement om daar algemene informatie te verstrekken aan grote groepen sporters en sportbegeleiders. Op 20 april stond Eigen Kracht op de INBA. De INBA is een Amerikaanse natural bodybuilding bond die in diverse landen een vertegenwoordigende bond heeft. Op 8 december stond Eigen Kracht op de Strength and Physique (SAP) Cup in Veldhoven. Dit is een krachtsportevenement met verschillende bodybuilding- en fitnesswedstrijden. Daarnaast heeft Eigen Kracht met een aantal *Cleane Kneiters* (ambassadeurs) de Fitfair bezocht om te onderzoeken of deze beurs interessant is voor vertegenwoordiging met Eigen Kracht.

Themavideo's documentaire Terug in balans

In 2017 is de documentaire [Terug in balans - de evolutie van damesbodybuilding](#) verschenen. De documentaire geeft een beeld van de nieuwe weg die het damesbodybuilding een aantal jaar geleden is ingeslagen. Met nieuwe criteria en allerlei nieuwe klassen moet het 'vrouwelijke' weer terug in de sport komen. Vanuit het ruwe filmmateriaal zijn in 2018 nog eens acht extra themavideo's gemaakt. Begin 2019 zijn deze fragmenten gepubliceerd op ons YouTube kanaal.

Screenshot documentaire Terug in balans – de evolutie van damesbodybuilding

Cleane Kneiters

Cleane Kneiters zijn fitnessers/bodybuilders die bewijzen dat je zonder doping een indrukwekkend fysiek kunt opbouwen. Zij zijn de ambassadeurs voor dopingvrije fitness. In 2019 waren er [19 Cleane Kneiters](#) verbonden aan het programma *Eigen Kracht*. Ze staan allen met een achtergrondverhaal en foto's op de website.

Schriftelijke bijdragen

De Dopingautoriteit heeft een bijdrage geleverd aan een nieuw opleidingsboek van NL Actief, genaamd Fitnesstrainer Niveau 3. Daarnaast zijn twee bijdragen geleverd voor de website van fitnessopleider EFAA.

Boek Doping, de nuchtere feiten

In oktober 2014 verscheen [Doping, de nuchtere feiten](#). Het geeft de lezer een gedegen overzicht van de middelen die op dit moment in fitness en bodybuilding worden gebruikt. Over de werking en bijwerkingen van anabole steroïden, groeihormonen, insuline, eetlustremmende amfetamines en nog veel andere dopinggeduide middelen, is zoveel mogelijk relevante wetenschappelijke informatie verzameld. Dit is aangevuld met praktijkervaringen van gebruikers en kennis uit het dopingmilieu zelf. Daarbij is het accent gelegd op informatie die in dit circuit nog te vaak onder tafel wordt geveegd. Er is nog steeds veel belangstelling voor het boek. Het wordt uitgegeven door Arko Sports Media.

Dopinginfo.nl

In 2019 heeft de Dopingautoriteit een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe website genaamd Dopinginfo.nl. De website is een databank van dopingstoffen en heeft als doel om informatiebron te dienen voor beleidsmakers en gezondheidsprofessionals. De website is nog niet gelanceerd.

ALGEMEEN PUBLIEK

Corporate website

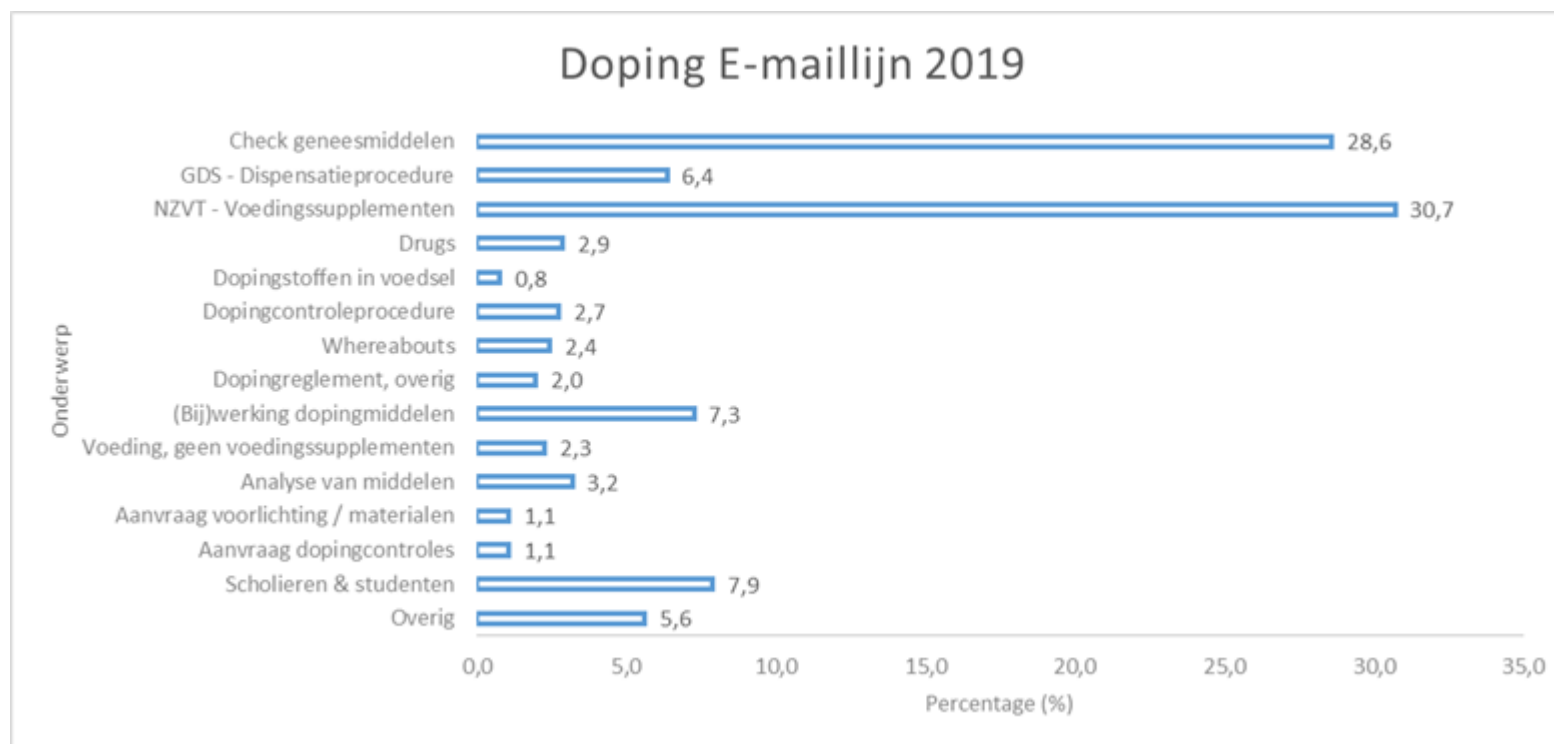
De corporate website van de Dopingautoriteit is www.dopingautoriteit.nl. In 2019 werden 21 eigen berichten op de site geplaatst (2018: 20). ANP-nieuwsberichten vormen ook een belangrijk deel van de informatievoorziening. In 2019 zijn er in totaal 229 ANP-nieuwsberichten (automatisch) op de site gezet. Dit is minder dan in 2018 (287).

Doping Informatielijn

De Doping Informatielijn is hét frontoffice voor alle vragen (e-mail / WhatsApp) die met doping te maken hebben en waarachter bij toerbeurt vier personen dienst hebben. Alle vragen worden binnen een werkdag afgehandeld en anoniem in een database geregistreerd. Het e-mailadres is dopingvragen@dopingautoriteit.nl. Het mobiele nummer is 06-11226200 en is alleen bedoeld om mee te WhatsAppen. Telefoontjes worden niet beantwoord.

In 2019 zijn er in totaal 661 e-mails bij de Informatielijn binnengekomen. Dat is 3% minder dan in 2018, toen er 678 e-mails zijn geregistreerd.

Daarnaast is ook het aantal vragen per onderwerp bijgehouden. Per vraag konden meerdere onderwerpen aangevinkt worden. Die percentages per onderwerp zijn te vinden in de tabel hieronder. Twee onderwerpen springen er net als in voorgaande jaren uit: het checken of een geneesmiddel op de dopinglijst staat of niet (28,6%) én vragen over voedingssupplementen (30,7%).

Het percentage e-mails per onderwerp.

In 74% van de e-mails betrof het de georganiseerde (top)sport, 10% fitness en 15% overig. Er waren drie meldingen van een mogelijke dopingovertreding, driemaal e-mailde iemand van de pers en drie e-mails gingen over een positieve sporter. 246 (37%) vragen kwamen via WhatsApp binnen.

Social Media

De Dopingautoriteit is actief op [YouTube](#), [Facebook](#), [Twitter](#) en [Instagram](#). Het doel is om de doelgroepen beter te bereiken en ze zo de bewustwording omtrent de regels, rechten en risico's te vergroten. Er worden onder andere nieuwsberichten van de corporate website, educatievideo's en foto's van educatiesessies op geplaatst.

Persbijeenkomst

Op 8 februari 2019 organiseerde de Dopingautoriteit een persbijeenkomst in het NBC in Nieuwegein. Behandelde onderwerpen waren onder andere het Russische dopingschandaal, de herziening van de World Anti-Doping Code, de invoering van de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab), de daarmee samenhangende oprichting van het zbo Dopingautoriteit, het mediabeleid van de Dopingautoriteit en het beleid omtrent de Wet openbaarheid bestuur (Wob).

Perscontacten

In 2019 werd de Dopingautoriteit weer honderden malen benaderd door journalisten met vragen over (de achtergronden van) het antidopingbeleid, en allerlei concrete dopingzaken en –problemen. Vooral in de eerste maanden van het jaar betrof een groot deel van deze vragen het Russische dopingschandaal. Andere onderwerpen die eruit sprongen waren de vals-positieve test bij zwemster Kira Toussaint, en het antidopingbeleid in het (internationale) kickboksen. De voorzitter van de Dopingautoriteit trad op als woordvoerder, en bij zijn afwezigheid verving de COO van de Dopingautoriteit hem in deze rol.

Hoofdstuk 2 Dopingcontroles

DE CONTROLEPRAKTIJK

Algemeen

In 2019 is verder invulling gegeven aan het dopingcontrolebeleid zoals dat in nauwe samenwerking met NOC*NSF tot stand werd gebracht. Bij de dopingcontroles ligt het accent op de absolute top van de Nederlandse sport. Daarnaast heeft de Dopingautoriteit gerichte controles in kunnen zetten op specifieke individuen en/of groepen op competitieniveaus direct onder de absolute top. De aantallen vervolgonderzoeken en specifieke en/of aanvullende analyses namen af in 2019. Veel aandacht is verder besteed aan de zogeheten "whereabouts". Een deel van de topsporters dient, indien zij behoren tot de Nationale of Internationale Registered Testing Pool, een deel van de verblijfplaatsen die samenhangen met hun dagelijkse activiteiten kenbaar te maken aan de Dopingautoriteit of de Internationale Federatie.

Het proces *Intelligence & Investigations* maakt deel uit van de afdeling Handhaving & Opsporing. De samenvoeging van de processen *Dopingcontrole* en *Intelligence & Investigations* heeft als resultanten een directe informatie-uitwisseling en een optimale samenwerking. Zie voor *Intelligence & Investigations* verder hoofdstuk 3.

Dopingcontroles vormen het belangrijkste beschikbare opsporingsmiddel om dopingovertredingen op te sporen, maar de controles hebben daarnaast ook een belangrijke preventieve functie. Over het aantal via dopingcontroles opgespoorde dopingovertredingen en over de aard van die overtredingen wordt in dit hoofdstuk verslag gedaan. Het aantal sporters dat op basis van het dopingcontroleprogramma heeft afgezien van dopinggebruik of het gebruik gestaakt heeft is echter onbekend.

Registered Testing Pool (RTP)

Op basis van de World Anti-Doping Code (WADC) en de daarmee verbonden Internationale Standaarden heeft de Dopingautoriteit een Registered Testing Pool (RTP) ingericht. Sporters die zijn opgenomen in de RTP van de Dopingautoriteit dienen aan een aantal verplichtingen te voldoen. Zo dienen zij voor het gebruik van medicijnen die op de dopinglijst voorkomen voorafgaande aan het gebruik een dispensatie bij de Geneesmiddelen Dispensatiecommissie Sporter Commissie (GDS-commissie) aan te vragen. Tevens dienen zij hun whereabouts-informatie op te geven, en een door de Dopingautoriteit georganiseerde educatiesessie te volgen.

In 2019 waren er 12 sportbonden met sporters in de RTP. Dit aantal is gestegen ten opzichte van 2018 (11 sportbonden). Het aantal sporters in de RTP is ten opzichte van 2018 nagenoeg gelijk gebleven: 369 sporters aan het begin van het jaar 2019, versus 367 sporters bij aanvang 2018. Ook in 2019 dienden sporters slechts bij één instantie whereabouts-informatie aan te leveren, hetzij bij de Dopingautoriteit dan wel bij de internationale federatie.

De Dopingautoriteit maakt gebruik van de whereabouts-module van het mondiale administratie- en managementsysteem ADAMS, waarbij sportergegevens middels een door de Dopingautoriteit ontwikkelde whereabouts-app doorgegeven konden worden. Eind 2019 is deze app in het kader van het ADAMS Next Gen project vervangen door een nieuwe door WADA in eigen beheer ontwikkelde app (Athlete Central). De Dopingautoriteit heeft in 2019 - evenals voorgaande jaren gold voor de stichting

ADAN – voor het achterhalen van de verblijfplaats van sporters ook veelvuldig gebruik gemaakt van de informatie afkomstig van externe bronnen, zoals onder meer websites van nationale en internationale federaties, Twitter, Instagram en Facebook.

Uitgevoerde controles - algemeen

De Dopingautoriteit voerde in 2019 voor de Nederlandse sport twee soorten dopingcontroles uit, namelijk: controles in het kader van het nationaal programma en daarnaast dopingcontroles in opdracht en voor rekening van derden, waaronder nationale en internationale federaties, evenementorganisatoren, buitenlandse Nationale Anti-Doping Organisaties en professionele sportorganisaties. Ook dopingcontroles na het behalen van officiële records, targetcontroles bij specifieke verdenkingen, en verschillende soorten vervolgonderzoeken vielen onder de verantwoordelijkheid van de Dopingautoriteit. Niet alleen Nederlandse sporters werden in Nederland gecontroleerd maar, eventueel in opdracht van andere Anti-Doping Organisaties, ook niet-Nederlandse sporters die zich in Nederland bevonden.

Het nationaal programma – de principes

Op 1 januari 2019 is de Dopingautoriteit als zelfstandig bestuursorgaan van start gegaan en hebben VWS en NOC*NSF voor 2019 geldbedragen beschikbaar gesteld waaruit de kosten van de uitvoering van het nationaal controleprogramma ten behoeve van de Nederlandse sportbonden voldaan kunnen worden. In het jaarplan voor 2019 was aanvankelijk een nationaal programma van circa 2.500 dopingcontroles opgenomen, maar dit is later bijgesteld naar 2.400. Van de beschikbare controles werd ca. 15% gereserveerd voor onder meer de uitvoering van zogenaamde targetcontroles, voor noodzakelijk vervolgonderzoek en voor dopingcontroles na het behalen van records en officiële limieten. Op basis van het geformuleerde beleid heeft de Dopingautoriteit de overige ca. 85% verdeeld over de sportbonden. Aan deze verdeling ligt een mathematisch verdeelmodel ten grondslag - gebaseerd op internationale richtlijnen - waarin onder meer de sport-specifieke fysiologische eigenschappen en de internationale en nationale dopingincidentie-statistieken zijn meegenomen.

Het nationaal programma – de uitvoering

In 2019 zijn in totaal 2.427 dopingcontroles als onderdeel van het nationaal controleprogramma uitgevoerd (het in 2018 uitgevoerde nationale programma omvatte 2.257 dopingcontroles). In veruit de meeste gevallen (2.068 maal) betrof het een urinecontrole. In 2019 zijn daarnaast ook 359 bloedcontroles uitgevoerd, onder meer in het kader van het Atlet Biologisch Paspoort. Dit is een stijging ten opzichte van 2018 (+41%). Deze stijging kan verklaard worden doordat de norm voor het longitudinaal profileren van sporters in bepaalde sportdisciplines op basis van het Technical Document for Sport Specific Analysis (TDSSA) verder is verhoogd.

De 2.427 dopingcontroles in het kader van het nationaal controleprogramma vonden plaats bij 35 Olympische sportbonden en 15 niet-Olympische sportbonden, in de verhouding 93:7. Bij een aantal niet-Olympische en niet dopinggevoelige sporten zijn geen dopingcontroles uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn de denksporten.

Top 5 aantal dopingcontroles Nationaal controleprogramma

- 1 Wielrennen
- 2 Atletiek
- 3 Schaatsen
- 4 Zwemmen
- 5 Roeien

Het percentage dopingcontroles (bloed en urine) buiten wedstrijdverband in het kader van het nationaal programma was 51%. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2018 (48%). Van het totaal van 2.427 dopingcontroles (bloed en urine) voor de sport in Nederland werden er 1.363 controles bij mannen uitgevoerd (56%) en 1.064 bij vrouwen (44%).

Dopingcontroles, uitgevoerd voor derden

De Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB), de Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie (KNWU), het Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond (KNKV) en Skateboard Federatie Nederland (SFN) hebben buiten het nationale programma een additioneel dopingcontroleprogramma gefinancierd ten behoeve van de Nederlandse competitie.

Verschillende Nederlandse bonden en sportorganisaties hebben additionele controles ingekocht bij de Dopingautoriteit ten behoeve van internationale evenementen in Nederland. En er zijn controles uitgevoerd voor buitenlandse organisaties en voor professionele sportorganisaties. Op basis van opdrachten van derden zijn in totaal 713 dopingcontroles uitgevoerd. Een daling van 20% ten opzichte van 2018, toen het in totaal 888 controles betrof. Deze daling is deels toe te schrijven aan het verminderde aantal grote internationale sportevenementen in Nederland waarbij de Dopingautoriteit een rol heeft gespeeld, een lichte daling van het aantal controles ten behoeve van "Koersen op Schone Sport" van de KNWU en het verbreken van de samenwerking met Glory Sports.

De extra dopingcontroles waartoe Nederlandse en buitenlandse bonden en organisatoren opdracht gaven, waren voor het merendeel controles binnen wedstrijdverband (74%). Bij de dopingcontroles uitgevoerd voor derden is 62% van de controles bij mannen en 38% van de controles bij vrouwen uitgevoerd.

Dopingcontroles - totaal

De controles, uitgevoerd als onderdeel van het nationaal controleprogramma en de controles die in opdracht van derden werden uitgevoerd, vormen samen het totale dopingcontroleprogramma zoals uitgevoerd in 2019. In totaal zijn er 3.140 dopingcontroles uitgevoerd.

Tabel 2.1 Globaal overzicht uitgevoerde dopingcontroles in 2019

Dopingcontroles uitgevoerd door de Dopingautoriteit	Urine	Bloed	Totaal
Dopingcontroles uitgevoerd voor de Nederlandse sport (Nationaal Programma)	2.068	359	2.427
Dopingcontroles uitgevoerd voor buitenlandse sportorganisaties en overige	603	110	713
Totaal uitgevoerd door de Dopingautoriteit	2.671	469	3.140

Aantal dopingcontroles	2019	2018
Nationaal programma	2.427	2.257
In opdracht van derden	713	888
Totaal	3.140	3.145

Top 5 totaal aantal dopingcontroles

- 1 Wielrennen
- 2 Atletiek
- 3 Schaatsen
- 4 Zwemmen
- 5 Voetbal

Het totale aantal van 3.140 dopingcontroles voor de Nederlandse sport en sportorganisaties is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2018, toen er 3.145 dopingcontroles werden uitgevoerd.

Tabel 2.2: Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles in 2019

Sport	Nationaal Programma			Uitgevoerd voor derden			Totaal uitgevoerd		
	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal
Atletiek	261	47	308	31	17	48	292	64	356
Autosport	4	0	4	0	0	0	4	0	4
Badminton	7	0	7	8	0	8	15	0	15
Basketbal	37	0	37	20	0	20	57	0	57
Biljart	18	0	18	4	0	4	22	0	22
Bobsleeën	2	1	3	0	0	0	2	1	3
Boksen	35	3	38	0	0	0	35	3	38
Bowling	6	0	6	0	0	0	6	0	6
Bridge	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cricket	21	0	21	0	0	0	21	0	21
Curling	3	0	3	0	0	0	3	0	3
Dammen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dansen	12	0	12	0	0	0	12	0	12
Darts	4	0	4	0	0	0	4	0	4
Floorball en unihockey	8	0	8	0	0	0	8	0	8
Gehandicaptensport	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Gewichtheffen	9	1	10	0	0	0	9	1	10
Go	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Golf	6	0	6	0	0	0	6	0	6
Gymnastiek	73	8	81	0	0	0	73	8	81

Sport	Nationaal Programma			Uitgevoerd voor derden			Totaal uitgevoerd		
	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal
Handbal	24	0	24	0	0	0	24	0	24
Handboogschieten	11	0	11	50	0	50	61	0	61
Hippische sport	13	0	13	30	0	30	43	0	43
Hockey	31	0	31	28	5	33	59	5	64
Honk- en softbal	43	0	43	16	0	16	59	0	59
IJshockey	25	0	25	0	0	0	25	0	25
In- en outdoor bowls	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeu de Boules	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Judo	128	11	139	0	0	0	128	11	139
Karate-do	20	0	20	0	0	0	20	0	20
Klim- en bergsport	8	0	8	0	0	0	8	0	8
Korfbal	26	0	26	5	0	5	31	0	31
Krachtsport	39	1	40	0	0	0	39	1	40
Luchtsport	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motorsport	17	0	17	0	0	0	17	0	17
Onderwatersport	6	0	6	0	0	0	6	0	6
Redden van drenkelingen	9	0	9	0	0	0	9	0	9
Roeien	107	78	185	10	0	10	117	78	195
Rollersports	4	0	4	0	0	0	4	0	4
Rugby	45	0	45	0	0	0	45	0	45
Schaatsen	186	58	244	2	1	3	188	59	247
Schaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Schermen	9	0	9	9	0	9	18	0	18
Schieten	11	0	11	0	0	0	11	0	11
Skateboarden	0	0	0	2	0	2	2	0	2
Skiën	22	0	22	0	0	0	22	0	22
Sportvissen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Squash	14	0	14	0	0	0	14	0	14
Taekwondo	10	0	10	0	0	0	10	0	10
Tafeltennis	9	0	9	0	0	0	9	0	9
Tennis	12	0	12	0	0	0	12	0	12
Touwtrekken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Triathlon	61	33	94	16	1	17	77	34	111
Vechtsport	11	0	11	11	0	11	22	0	22
Voetbal	99	2	101	100	0	100	199	2	201
Volleybal	45	0	45	0	0	0	45	0	45

Sport	Nationaal Programma			Uitgevoerd voor derden			Totaal uitgevoerd		
	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal
Waterskiën	7	0	7	0	0	0	7	0	7
Watersport	24	0	24	0	0	0	24	0	24
Wielrennen	290	86	376	255	86	341	545	172	717
Zwemmen	195	30	225	6	0	6	201	30	231
Totaal	2068	359	2427	603	110	713	2671	469	3140

Tabel 2.3: Aantal in- en out-of-competition dopingcontroles uitgevoerd in 2019

Sport	In competition			Out of competition		
	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal
Atletiek	162	0	162	130	64	194
Autosport	4	0	4	0	0	0
Badminton	14	0	14	1	0	1
Basketbal	40	0	40	17	0	17
Biljart	22	0	22	0	0	0
Bobsleeën	0	0	0	2	1	3
Boksen	18	0	18	17	3	20
Bowling	6	0	6	0	0	0
Bridge	0	0	0	0	0	0
Cricket	20	0	20	1	0	1
Curling	0	0	0	3	0	3
Dammen	0	0	0	0	0	0
Dansen	12	0	12	0	0	0
Darts	4	0	4	0	0	0
Floorball en unihockey	8	0	8	0	0	0
Gehandicaptensport	0	0	0	1	0	1
Go	0	0	0	0	0	0
Gewichtheffen	8	0	8	1	1	2
Golf	6	0	6	0	0	0
Gymnastiek	18	0	18	55	8	63
Handbal	24	0	24	0	0	0
Handboogschieten	56	0	56	5	0	5
Hippische sport	35	0	35	8	0	8
Hockey	54	5	59	5	0	5
Honk- en softbal	56	0	56	3	0	3
IJshockey	8	0	8	17	0	17

Sport	In competition			Out of competition		
	Urine	Bloed	Totaal	Urine	Bloed	Totaal
In- en outdoor bowls	0	0	0	0	0	0
Jeu de Boules	0	0	0	0	0	0
Judo	52	0	52	76	11	87
Karate-do	13	0	13	7	0	7
Klim- en bergsport	8	0	8	0	0	0
Korfbal	26	0	26	5	0	5
Krachtsport	33	0	33	6	1	7
Luchtsport	0	0	0	0	0	0
Motorsport	16	0	16	1	0	1
Onderwatersport	6	0	6	0	0	0
Redden van drenkelingen	6	0	6	3	0	3
Roeien	35	0	35	82	78	160
Rollersports	4	0	4	0	0	0
Rugby	40	0	40	5	0	5
Schaatsen	121	0	121	67	59	126
Schaken	0	0	0	0	0	0
Schermen	17	0	17	1	0	1
Schieten	10	0	10	1	0	1
Skateboarden	2	0	2	0	0	0
Skiën	8	0	8	14	0	14
Sportvissen	0	0	0	0	0	0
Squash	12	0	12	2	0	2
Taekwondo	9	0	9	1	0	1
Tafeltennis	8	0	8	1	0	1
Tennis	8	0	8	4	0	4
Touwtrekken	0	0	0	0	0	0
Triathlon	47	0	47	30	34	64
Vechtsport	11	0	11	11	0	11
Voetbal	138	0	138	61	2	63
Volleybal	38	0	38	7	0	7
Waterskiën en wakeboarden	6	0	6	1	0	1
Watersport	12	0	12	12	0	12
Wielrennen	362	0	362	183	172	355
Zwemmen	95	0	95	106	30	136
Totaal	1718	5	1723	953	464	1417

Whereabouts-fouten

Er zijn in 2019 in totaal 37 definitieve whereabouts-fouten geregistreerd. Whereabouts-fouten kunnen bestaan uit Missed tests (niet aanwezig zijn van de sporter op de opgegeven locatie binnen "het uur" / 60 minute time slot) en Filing failures (het niet voldoen aan de verplichting tot het tijdig en correct opgeven van voldoende verblijfsgegevens).

Het aantal whereabouts-fouten is in 2019 ten opzichte van 2018 met circa 20% gestegen (toen betrof het 31 gevallen). In 2019 is aan één sporter een tweede whereabouts-fout opgelegd in een periode van twaalf maanden. Er zijn geen sporters geweest waarbij een derde whereabouts-fout in een periode van 12 maanden is opgelegd.

De top drie van het totaal aantal *definitief* geregistreerde whereabouts-fouten werd in 2019 gevormd door leden van de Roeibond (KNRB), Gymnastiekunie (KNGU) en de Atletiekunie (KNAU) / Zwembond (KNZB), waarbij opgemerkt dient te worden dat bonden met een groot aantal sporters in de Registered Testing Pool ook een grotere kans hebben op sporters die niet aan de whereabouts-verplichtingen voldoen. In 2019 was de Roeibond de bond met de meeste whereabouts-fouten versus de Judobond in 2018.

Dopingcontroles die geen doorgang konden vinden

Naast de controles die geen doorgang konden vinden dankzij een Missed test, hebben in 2019 406 geplande dopingcontroles geen doorgang kunnen vinden om andere redenen, en wel doordat:

- 1) er onvoldoende (DCO) capaciteit beschikbaar was om de opdracht binnen de gestelde termijn uit te voeren;
- 2) opgegeven sport(st)ers/selecties afwezig zijn op evenementen, wedstrijden en centrale trainingen;
- 3) de dopingcontroleofficial (DCO) een (centrale) training of wedstrijd aandoet en deze training of wedstrijd bleek te zijn afgelast of verplaatst;
- 4) een dopingcontroleofficial een opgegeven adres aandoet en de sport(st)er gedurende de uitgezette controleperiode afwezig was, dan wel dat deze niet (meer) op het adres woonachtig bleek (bij dopingcontroles zonder dat de betreffende sporter whereabouts-informatie diende aan te leveren).

Het betrof zowel out-of-competition controles als in-competition controles. Als een dopingcontrole geen doorgang kan vinden, wordt zo spoedig mogelijk daarna opnieuw een passend moment gezocht om betreffende sporter alsnog te controleren, eventueel ook door controles te plannen voor een evenement van vergelijkbare orde.

Sport(tak) specifieke analyses

Op basis van een risicoanalyse is in de geldende standaarden van de World Anti-Doping Code (WADC) voor sporten en sportdisciplines een specifieke berekening gemaakt voor de minimaal benodigde percentages aanvullende laboratoriumanalyses. Het Technical Document for Sport Specific Analysis (TDSSA) van WADA bevat dwingende bepalingen die door Nationale Anti-Doping Organisaties, waaronder de Dopingautoriteit, uitgevoerd dienen te worden. De analyses hebben onder meer betrekking op erythropoëtine-achtige stoffen en groeihormonen. Het minimaal uit te voeren aantal specifieke aanvullende analyses is uitgedrukt in een percentage van het aantal uitgevoerde dopingcontroles binnen een sportdiscipline (percentage aanvullende analyses bovenop het standaard analysepakket).

In 2019 is in 37% van de 2.427 dopingcontroles ten behoeve van het nationale programma de verzamelde urine- en/of bloedmonsters ook op Erythropoiesis Stimulating Agents (ESA's) geanalyseerd. Dit is een daling ten opzichte van het jaar 2018

(43%). De ESA-analyses gebeurden in verschillende relevante sporttakken waarbij de top (in absolute aantallen) gevormd werd door wielrennen, atletiek, schaatsen, zwemmen en roeien.

In 30% van de 2.427 controles ten behoeve van het nationale programma zijn de verzamelde bloed- en urinemonsters ook op de aanwezigheid van Groeihormoon en/of Growth Hormone Releasing Factors (GHRF's) geanalyseerd. Dit is een daling ten opzichte van het jaar 2018 (33%). Dit gebeurde in verschillende sporttakken waarbij (in absolute aantallen) de top gevormd werd door wielrennen, atletiek, schaatsen, zwemmen en roeien.

Verder werden (eveneens als in 2018) verschillende monsters aanvullend op testosteronegebruik geanalyseerd. Tevens is bloed afgenomen voor de controle op groeihormoon en ESA's en Hemoglobin Based Oxygen Carriers (HBOC's).

In 2019 is een groot deel van de urinemonsters voor langere tijd in bewaring genomen teneinde op enig moment een her-analyse uit te kunnen voeren.

Onaangekondigde dopingcontroles

Het totale percentage dopingcontroles buiten wedstrijdverband ('out-of-competition') kwam uit op 45% en is in verhouding tot 2018 vrijwel gelijk gebleven (44%). Nagenoeg alle dopingcontroles waren zonder vooraankondiging aan de atleet ('no advance notice testing'). Een uitzondering wordt slechts gevormd door dopingcontroles naar aanleiding van een behaald record of een behaalde limiet, in welke gevallen de sporter of diens bond zelf het initiatief tot de controle moest nemen.

Targetcontroles

De Dopingautoriteit heeft de bevoegdheid tot het uitvoeren van zogenaamde targetcontroles. Deze dopingcontroles worden in specifieke gevallen en op basis van vooraf vastgestelde criteria uitgevoerd. Targetcontroles hebben sport breed plaatsgevonden, met de nadruk op enkele specifieke sporten en individuen waar incidenteel ook op het niveau onder de absolute top is gecontroleerd. Meer hierover is te lezen in het hoofdstuk Intelligence & Investigations.

Atleet Biologisch Paspoort

Binnen het Atleet Biologisch Paspoort (ABP) worden van geselecteerde atleten (afkomstig uit verschillende sporten) meerdere bloedmonsters afgenomen, verspreid over een langere periode, om zo een longitudinaal profiel op te kunnen stellen. Er zijn in totaal 191 bloedmonsters verzameld in het kader van het Atleet Biologisch Paspoort. Deze bloedcontroles werden uitgevoerd in de sporten: atletiek, judo, roeien, schaatsen, triathlon, voetbal, wielrennen en zwemmen. Het aantal uitgevoerde ABP-controles is ten opzichte van 2018 gestegen; toen werden er 172 monsters afgenomen.

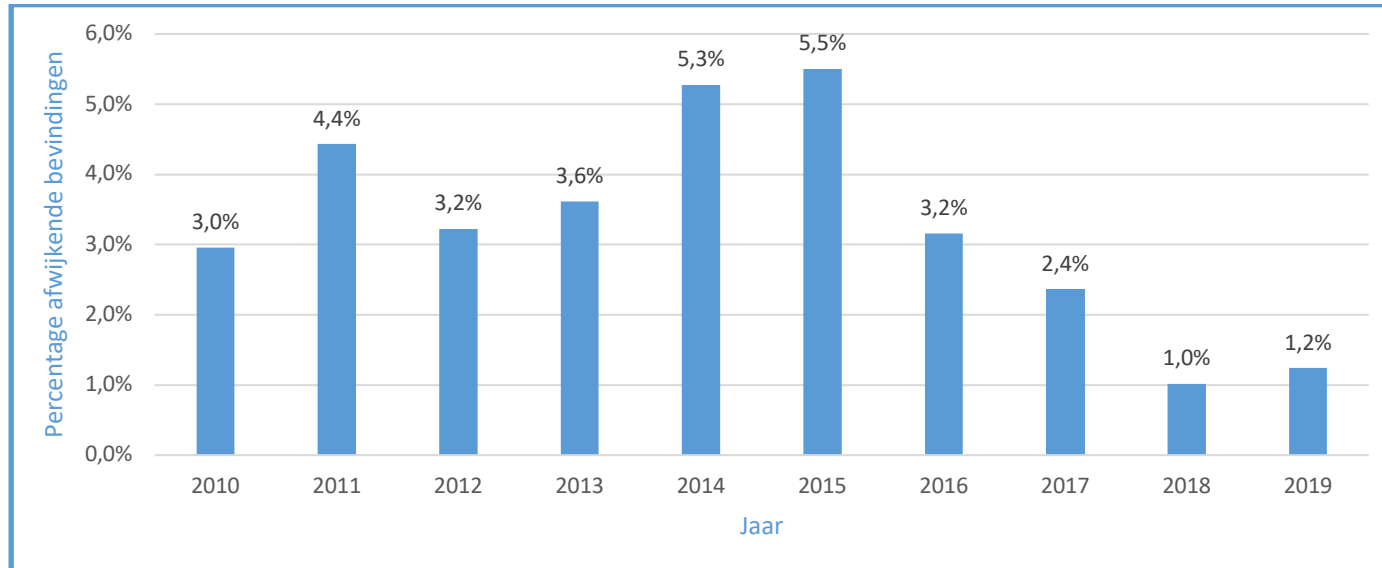
Mobiel dopingcontrolestation

De Dopingautoriteit heeft in 2019 een nieuw mobiel dopingcontrolestation aangeschaft. Het betreffende mobiel dopingcontrolestation is op basis van specifieke eisen gebouwd waarbij de mogelijkheid van bloedafname is geïncorporeerd.

De bevindingen

In 2019 zijn 39 dossiers met afwijkende (analytische en niet-analytische) bevindingen bij de Dopingautoriteit geregistreerd. In 36 gevallen werden er afwijkende A-delen van urinemonsters geconstateerd. Driemaal betrof het een niet analytische bevinding.

Het aantal afwijkende bevindingen (inclusief de niet-analytische bevindingen) is met 39 dossiers op de 3.140 uitgevoerde dopingcontroles 1,2%. In vergelijking met het aantal uitgevoerde urinecontroles is dit 1,5%. Het percentage afwijkende bevindingen is ongeveer gelijk aan het percentage over 2018 (1,0%).

Dossiers waarvoor specifiek vervolgonderzoek nodig was

Van de 36 geregistreerde dossiers met afwijkende A-delen van urinemonsters gaat het in geen van de dossiers om atypische bevindingen waarvoor specifiek vervolgonderzoek nodig is om vast te (kunnen) stellen of er sprake is van een mogelijke dopingovertreding. Deze daling ten opzichte van 2018 (negen dossiers) is een gevolg van het werken met ADAMS door de Dopingautoriteit en de daarmee beschikbaar gekomen longitudinale informatie van sporters op basis van nationale en internationale dopingcontroles. De invoering van het steroïden paspoort en de nauwe samenwerking met een Athlete Passport Management Unit (APMU) zorgt ervoor dat de werkwijze in de opvolging is gewijzigd.

Dossiers die gesloten werden i.v.m. verstrekte medische dispensatie

In achttien gevallen bleek dat voorafgaand aan de controle reeds een medische dispensatie was verleend voor het therapeutische gebruik van de aangetroffen dopinggeduide stof. Deze dossiers konden gesloten worden en zijn derhalve niet aanhangig gemaakt bij de tuchtcommissie van de desbetreffende sportbond.

In zes gevallen is, *voordat* het bindende resultaat door de Dopingautoriteit aan de bond gemeld werd, door de GDS-commissie alsnog een medische dispensatie verleend voor het gebruik van de geconstateerde stof. De betreffende sporter was niet

opgenomen in de Registered Testing Pool van de Dopingautoriteit. Dit dossier kon derhalve alsnog gesloten worden en is eveneens niet aanhangig gemaakt bij de desbetreffende sportbond.

Tabel 2.4: Belastende analyseresultaten in 2019 onderbouwd door een medische dispensatie; stand van zaken bij het afsluiten van het jaarverslag (6 maart 2020); RTP=Registered Testing Pool

Sport	Bevinding / stof	Aantal	Afhandeling
Atletiek	metaboliet van tamoxifen	2	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Atletiek	metabolieten van tamoxifen	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Biljart	carvedilol, bumetanide	2	achteraf medische dispensatie verleend (niet RTP), dossier gesloten
Boksen	metaboliet van methylfenidaat	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Dansen	prednisolon, prednison	1	achteraf medische dispensatie verleend (niet RTP), dossier gesloten
Gymnastiek	amfetamine	2	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Handbal	(metaboliet van) methylfenidaat	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Handbal	metaboliet van methylfenidaat	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Rugby	metaboliet van amfetamine	2	achteraf medische dispensatie verleend (niet RTP), dossier gesloten
Schaatsen	metaboliet van methylfenidaat	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Triathlon	metaboliet van methylfenidaat	2	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Voetbal	insuline aspart	1	achteraf medische dispensatie verleend (niet RTP), dossier gesloten
Volleybal	hydrochloorthiazide	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Wielrennen	hGH	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Wielrennen	(metaboliet van) methylfenidaat	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Zwemmen	metabolieten van spironolacton	2	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Zwemmen	amfetamine	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Zwemmen	(metaboliet van) methylfenidaat	1	sporter in bezit van medische dispensatie, dossier gesloten
Totaal		24	

Indeling volgens WADA Prohibited list

Bij de stoffenindeling op groepsniveau conform de WADA Prohibited list 2019 werd over de voornoemde 36 afwijkende A-delen van urinemonsters in totaal 58 maal een (afbraakproduct van een) stof aangetroffen.

Eén urinemonster bevatte vier dopinggeduide stoffen en/of afbraakproducten daarvan. Twee urinemonsters bevatten (afbraakproducten van) drie dopinggeduide stoffen en vijftien urinemonsters bevatten (afbraakproducten van) twee dopinggeduide stoffen.

In 29 van de 58 gevallen waren er bevindingen in de categorie stimulantia, een opvallende stijging ten opzichte van 2018. Elf maal betrof het diuretica en andere maskerende middelen en vijf maal werden er (afbraakproducten van) hormoon- en metabole modulators aangetroffen.

Het percentage in de categorie anabole middelen daalde in vergelijking met 2018 met circa 66%. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een lager aantal urinemonsters met een T/E ratio groter dan 4 en/of met een atypisch steroïdprofiel (van 9 naar 0).

Tabel 2.5: Aangetroffen stoffen en initieel afwijkende bevindingen in 2019

Aangetroffen stoffen	2018	2019
Anabole middelen	12	4
Peptide hormonen, groeifactoren en verwante stoffen	0	1
Bèta-2 agonisten	1	1
Hormoon- en metabole modulators	7	5
Diuretica / maskerende middelen	0	11
Stimulantia	15	29
Cannabinoïden	2	3
Glucocorticosteroïden	0	2
Bètablokkers	1	2
Manipulatie	0	0
Totaal	38	58

Vastgestelde overtredingen / aanhangig gemaakte zaken

De Dopingautoriteit heeft in 2019 in één geval de betreffende sporter een sanctievoorstel gedaan alvorens de zaak aanhangig te maken bij de desbetreffende sportbond en in één geval nadat de zaak aanhangig was gemaakt bij de desbetreffende sportbond. Beide sporters hebben het sanctievoorstel geaccepteerd.

De Dopingautoriteit heeft uiteindelijk in 2019 elf zaken (ook elf in 2018) in zeven verschillende sporten aanhangig gemaakt omdat deze mogelijk in strijd waren met de reglementen van de betreffende bond. Twee zaken (in het darts) zijn niet door de Dopingautoriteit maar door de aanklager van het ISR onderzocht. Het betrof in totaal twaalf mannen en één vrouw. De krachtsport was met drie zaken het meest vertegenwoordigd.

Het aantal geconstateerde overtredingen, vastgesteld op Nederlands grondgebied en vallend onder het nationale programma, bedraagt 0,6% (15 zaken onder nationale antidopingregelgeving op 2.427 dopingcontroles ten behoeve van het nationale programma). Dit percentage ligt binnen het geformuleerde streven voor 2019 van maximaal 1% positieve gevallen bij Nederlandse sporters.

Tabel 2.6: Analyseresultaten en niet-analytische bevindingen in 2019 die door de Dopingautoriteit als mogelijke dopingovertreding geregistreerd zijn; stand van zaken bij het afsluiten van het jaarverslag (ISR = Instituut Sportrechtspraak)

	Sport	Bevinding/stof	Aantal	Afhandeling
19/1	Atletiek	(metaboliet van) modafinil	1	Afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/2	Autosport	(metabolieten van) hydrochloorthiazide	1	Afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/3	Cricket	metaboliet van tetrahydrocannabinol (THC)	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/4	Cricket	metaboliet van methylfenidaat	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/5	Darts	(poging tot) gebruik van een verboden stof	2	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/6	karate-do	metaboliet van tetrahydrocannabinol (THC)	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/7	Krachtsport	Deelname aan evenement tijdens opgelegde periode van uitsluiting	1	Afhandeling door Beroepscommissie Naleving Dopingsancties
19/8	Krachtsport	metaboliet van drostanolon, metaboliet van stanozolol, positieve IRMS (voor testosteron en tenminste een van de Adials)	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/9	Krachtsport	indapamide, metaboliet van nandrolon	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/10	Onderwatersport	(metaboliet van) methylfenidaat	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/11	Rugby	amfetamine, (metabolieten van) cocaïne	1	Sanctievoorstel Dopingautoriteit geaccepteerd: 2 jaar uitsluiting
19/12	Waterskiën en wakeboarden	metaboliet van tetrahydrocannabinol (THC)	1	Sanctievoorstel Dopingautoriteit geaccepteerd: reprimande
19/13	Wielrennen	salbutamol	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
19/14	Wielrennen	(metaboliet van) methylfenidaat	1	afhandeling door ISR (namens sportbond)
	Totaal		15	

Hoofdstuk 3 Intelligence & Investigations

Inleiding

Naast de uitvoering van het dopingcontroleproces kan ook het verzamelen en onderzoeken van informatie tot bewijs over dopinggebruik leiden. De Dopingautoriteit doet op basis van artikel 5 van de Wuab en artikel 20 van het Nationaal Dopingreglement onderzoek naar mogelijke dopingzaken in binnen- en buitenland.

Naast het analytische bewijs voor dopinggebruik is het verzamelen en onderzoeken van informatie het belangrijkste middel ter opsporing van bepaalde andere (belangrijke) overtredingen zoals handel en verstrekking. Dit opsporingsmiddel is nog volop in ontwikkeling (zowel in Nederland als elders) en in 2019 is er verder vormgegeven aan de basis voor dit werk door het verder ontwikkelen en implementeren van veilige informatiesystemen, uitbreiding van de technische middelen rond het meldpunt, een netwerk van partners in de antidopingwereld, alsmede de bijbehorende procedures.

In de huidige World Anti-Doping Code en de International Standard for Testing and Investigations (ISTI) wordt *Intelligence & Investigations* nadrukkelijk genoemd als middel om de dopingproblematiek aan te pakken. Om meer zicht te krijgen op de omvang van die problematiek en om goed onderbouwde keuzes te kunnen maken voor de aanpak en opsporing van dopingovertredingen wordt er in navolging van veel opsporingsdiensten binnen de Dopingautoriteit steeds meer informatie-gestuurd gewerkt.

Binnen de afdeling Handhaving en Opsporing van de Dopingautoriteit was het grootste deel van het jaar een Intelligence Officer werkzaam.

De werkzaamheden van deze Intelligence Officer bestonden onder andere uit het verzamelen van informatie in het kader van onderzoeken naar dopingovertredingen, het opstellen van rapportages, het afnemen van interviews en verklaringen, het verzorgen en verwerken van vertrouwelijke gegevens in een geautomatiseerd systeem en het ontwikkelen van procedures en protocollen. Nadat de Intelligence Officer elders een aanstelling aanvaardde, kwam de functie vacant.

Informatie-gestuurd werken

Door informatie-gestuurd te werken kan de Dopingautoriteit haar handhavings- en opsporingstaak effectiever uitvoeren.

Hiervoor dient zorgvuldig het informatieproces - dat uit de vier stappen bestaat: verzamelen, vastleggen, veredelen en analyseren - doorlopen te worden. Een groot deel van de relevante informatie wordt verzameld bij de dopingcontroles.

Informatie zoals waarnemingen en bevindingen van DCO's en andere medewerkers van de Dopingautoriteit worden vastgelegd in beveiligde systemen.

Deze gegevens worden veredeld en geïnterpreteerd. Vervolgens wordt de informatie gecombineerd met andere bestaande informatie en (wetenschappelijke) gegevens. De inzichten die hierbij ontstaan worden door de afdeling Handhaving & Opsporing gebruikt ten behoeve van:

- de planning van dopingcontroles binnen en buiten wedstrijdverband;
- lopende tuchtprocedures;
- meldingen;
- eigen waarnemingen en de aanvullingen op bestaande dossiers, niet zijnde tuchtprocedures.

Resultaten 2019

Ten behoeve van diverse tuchtprocedures uit 2019 werd informatie verzameld, geanalyseerd en veredeld. Die informatie werd ingebracht in het tweewekelijks case management-overleg en waar nodig ingebracht in de tuchtprocedure.

De nadruk van de informatievergaring in het kader van de planning van dopingcontroles heeft in 2019 onder meer gelegen op:

- wedstrijden en trainingsplanningen van sporters die zijn opgenomen in de Registered Testing Pool van de Dopingautoriteit, met als doel het smart en efficiënt testen (het juiste controlemoment in de voorbereiding voor een evenement of kwalificatie);
- het vooraf beoordelen van deelnemerslijsten van sportwedstrijden/evenementen en het gericht inzetten van targetcontroles (is er ten aanzien van een deelnemende sporter of groep van sporters bij de Dopingautoriteit informatie bekend over mogelijk dopinggebruik);
- het vastleggen van passief verkregen informatie aangaande whereabouts-plichtige sporters teneinde zicht te krijgen op onjuist en/of onvolledig aangeleverde whereabouts;
- Het vergaren van OSINT-informatie¹ aangaande sporters, begeleiders en potentiële leveranciers van dopinggeduide middelen.

De vergaarde relevante informatie werd gedeeld met medewerkers die bij de dopingcontroleplanning betrokken zijn. Tevens vond er een (door)ontwikkelen van systemen en werkwijzen plaats waarbij meer de nadruk op individuele monitoring en planning van controles bij specifieke sporters is komen te liggen waarbij specifieke aspecten voortgebracht door I&I zwaarder gewogen is.

Ontvangen meldingen

Bezoekers van de website www.dopingautoriteit.nl kunnen via een zogenaamde hyperlink meldingen doen. Ook kunnen zij via de link informatie verkrijgen over de manier waarop en waarover er melding gedaan kan worden. Melders kunnen een webformulier invullen en desgewenst volledig anoniem melden. Er zijn vergaande technische voorzieningen getroffen waardoor de anonimiteit maximaal gewaarborgd is. In 2019 zijn de mogelijkheden om meldingen te kunnen doen verder uitgebreid met behulp van onder meer sociale media tools zoals WhatsApp.

In 2019 werd er bij de Dopingautoriteit 25 maal melding gedaan door externen over mogelijke dopingovertredingen. Het aantal meldingen is ten opzichte van 2018 gedaald² en daarmee op het niveau van 2017 terecht gekomen. De inhoud van de meldingen is sterk in kwaliteit gestegen ten opzichte van 2018.

De meldingen betroffen 11 verschillende sporten³, en waren afkomstig van verschillende bronnen: (mede)sporter, sportbond, Centrum Veilige Sport Nederland, Meldpunt doping en buitenlandse NADO's. De meldingen kwamen mondeling, telefonisch, per post, per WhatsApp en per e-mail bij ons binnen. In 13 gevallen betrof het vermoedens van dopinggebruik⁴, in drie gevallen het vermoeden van het faciliteren van dopinggebruik⁵, in twee gevallen het vermoeden van handel in doping⁶ en in drie

¹ Open Source Intelligence

² 2018: aantal meldingen: 47

³ 2018: aantal sporten: 12

⁴ 2018: aantal: 23

⁵ 2018: aantal: 4

⁶ 2018: aantal: 6

gevallen betrof het een melding betreffende gedrag dat geen dopingovertreding vormt⁷ (zoals het gebruik van drugs buiten wedstrijdverband zonder de intentie de sportprestatie te verbeteren of "mechanische doping"). Er waren daarnaast vier gevallen die niet in bovenstaande categorieën vallen. Dit gaat bijvoorbeeld om meldingen over websites die illegale medicijnen verkopen of meldingen naar aanleiding van mediaberichten. Naast voornoemde externe meldingen heeft de Dopingautoriteit eveneens zes meldingen via interne bronnen ontvangen. Dit betreffen meldingen die via collega's tot de Intelligence Officer zijn gekomen.

Alle meldingen werden door de Intelligence Officer onderzocht en de resultaten van dergelijke onderzoeken werden besproken in het "zaken in onderzoek" overleg binnen de afdeling Handhaving & Opsporing. Op basis van dit overleg werd – voor zover relevant – per geval een teststrategie uitgestippeld, en werden accenten gelegd omtrent verdere informatie vergaring.

Samenwerking met overheidsdiensten en collega-antidoping organisaties

De door de Dopingautoriteit verstrekte I&I-informatie wordt voorzien van een internationaal gebruikte classificatie waarbij een oordeel wordt geveld over de betrouwbaarheid van de informatie en de betrouwbaarheid van de bron van de informatie. In 2019 is informatie verstrekt aan de *Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd* (IGJ), de *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit* (NVWA), en aan de collega-anti-dopingorganisaties UK Anti-Doping (UKAD), NADO Vlaanderen, NADA Germany en de UCI/CADF.

Anders dan bij het dopingcontroleproces is de Dopingautoriteit bij de uitvoering van een deel van de wettelijke taak zoals vermeld in artikel 5 van de Wuab afhankelijk van de medewerking van andere organisaties dan sportorganisaties, in het bijzonder van die van opsporings- en handhavingsorganisaties van de overheid. Het ontwikkelen en uitbouwen van een goede samenwerking met deze organisaties is dan ook van groot belang.⁸ Met het vormgeven van een beoogde samenwerking met ketenpartners als de IGJ, de NVWA, Politie, FIOD, Douane en OM is in 2019 gestart door het afsluiten van samenwerkingsprotocollen. Daarnaast werd de Dopingautoriteit opgenomen in een reeds bestaand convenant tussen VWS en de NVWA. Hiermee zijn bepaalde formele belemmeringen weggenomen, maar is tegelijkertijd vastgesteld dat veel vormen van samenwerking die zouden kunnen bijdragen aan een effectievere vervulling van deze wettelijke taak juridisch moeilijk liggen, en daarom door de (beoogde) partners op formele gronden worden afgewezen. Met de Douane is op basis van het protocol een uitstekende samenwerking en een gedegen informatiestroom op gang gebracht. Daarnaast is er een aanvang gemaakt met kennisuitwisseling met de NVWA. (Verrijkte) kennis en informatie is in 2019 door de Dopingautoriteit gedeeld met ketenpartners om zodoende bij te dragen aan de expertise binnen (landelijke) onderzoeken gelieerd aan dopinggeduide middelen (geïnitieerd door ketenpartners), met als voornaamste doel dopingnetwerken inzichtelijk te kunnen maken en op te sporen. De Dopingautoriteit is nadrukkelijk blijven streven naar een steeds nauwere samenwerking met opsporings- en handhavingsinstanties.

⁷ 2018: aantal: 1

⁸ De Dopingautoriteit kan zonder medewerking van andere organisaties alleen informatie verzamelen en verwerken die afkomstig is uit open bronnen, of die via meldingen onder de aandacht van de Dopingautoriteit gebracht wordt.

Hoofdstuk 4 Tuchtrechtspraak

Inleiding

In Nederland is de tuchtrechtelijke afhandeling van vastgestelde dopingovertredingen een verantwoordelijkheid van de sportbonden. Een klein aantal sportbonden maakt hiervoor gebruik van 'eigen' tucht- en beroepscommissies, maar een groot (en groeiend) deel van de bonden maakt hiervoor gebruik van het Instituut Sportrechtspraak (ISR), dat inmiddels namens bijna 90% van de bonden rechtspreekt in dopingzaken.

De positie van de Dopingautoriteit in tuchtprocedures

De tucht- en beroepscommissies zijn in hun besluitvorming onafhankelijk van de Dopingautoriteit. Dit betekent niet dat de Dopingautoriteit niet nauw betrokken is bij de tuchtrechtspraak in dopingzaken. Immers, de Dopingautoriteit heeft de taak zorg te dragen voor een correcte tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken in Nederland, in overeenstemming met de World Anti-Doping Code en de daarop gebaseerde Nederlandse dopingreglementen. De dopingreglementen van de sportbonden en het ISR hebben de verschillende taken van de Dopingautoriteit in tuchtprocedures omschreven en vastgelegd. Die taken zijn enerzijds gericht op het ondersteunen en adviseren van tuchtcolleges bij de toepassing en interpretatie van de dopingreglementering, en anderzijds op het (kunnen) corrigeren van uitspraken die in strijd zijn met die regelgeving. De begeleidende rol komt vooral tot uiting in de inbreng van de Dopingautoriteit tijdens de tuchtrechtelijke behandeling: de Dopingautoriteit neemt kennis van het dossier, neemt schriftelijke conclusies waarin alle relevante reglementaire aspecten worden behandeld en toegelicht, en de Dopingautoriteit is aanwezig tijdens hoorzittingen en voert daar het woord.

De corrigerende rol komt vooral tot uiting in het beroepsrecht dat de Dopingautoriteit in alle dopingzaken heeft, zowel bij nationale beroepscommissies als bij het Court of Arbitration for Sport (CAS) in Lausanne. Daarnaast heeft de Dopingautoriteit het recht om zelfstandig – zonder inschakeling van een bondsbestuur – aangifte te doen bij de tuchtcommissie van een bond. In 2019 heeft de Dopingautoriteit in geen enkele zaak beroep aangetekend bij het CAS.

De Dopingautoriteit heeft in het verslagjaar in alle tuchtprocedures in eerste aanleg een schriftelijke conclusie geschreven, met in enkele gevallen nog een aanvullende conclusie als het verloop van de zaak daar aanleiding toe gaf. De Dopingautoriteit heeft alle hoorzittingen in het kader van deze procedures bijgewoond.

Rapportage aan WADA en Internationale Sportfederaties

De Dopingautoriteit rapporteert over de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken aan WADA, dat ook het recht heeft beroep in te stellen tegen de uitspraken in dergelijke zaken. De rapportage geschiedt door toezending van de schriftelijke uitspraak aan WADA, door het desgevraagd beantwoorden van aanvullende vragen, en door het produceren van aanvullende stukken en van vertalingen van relevante delen uit een dossier.

De Dopingautoriteit rapporteert desgevraagd eveneens aan internationale sportfederaties (IF's), maar dit alleen als de betreffende Nederlandse sportbond hier van af ziet, dan wel hierin tekort schiet. Ook IF's hebben het recht beroep in te stellen in Nederlandse dopingzaken, maar in 2019 is geen enkele uitspraak gedaan in een zaak waarin door een IF beroep werd ingesteld tegen een uitspraak van een Nederlands tuchtcollege.

De rapportage over tuchtrechtelijke beslissingen

De navolgende tabel bevat alle 12 beslissingen van Nederlandse tucht- en beroepscommissies, gedaan in dopingzaken in het jaar 2019 (waarbij de datum van de uitspraak bepalend is voor opname), alsmede de acht zaken waarin de Dopingautoriteit een sanctievoorstel gedaan heeft, en dat door de sporter geaccepteerd is.

Tabel 4.1: Tuchtrechtelijke beslissingen en geaccepteerde sanctievoorstellen; stand van zaken bij het afsluiten van het jaarverslag (ISR = Instituut Sportrechtspraak)

Nr.	Sport	Bevinding/stof	Jaar overtreding	Beslissing
19/5	Darts	(poging tot) gebruik van een verboden stof	2019	Tuchtcommissie ISR: vrijspraak
19/7	Krachtsport	Deelname aan evenement tijdens opgelegde periode van uitsluiting	2019	Commissie Naleving Dopingsancties: een additionele periode van één jaar uitsluiting; sporter heeft beroep ingesteld.
19/8	Krachtsport	metaboliet van drostanolon, metaboliet van stanozolol, positieve IRMS (voor testosteron en tenminste een van de Adiolis)	2019	Tuchtcommissie ISR: 4 jaar uitsluiting
19/9	Krachtsport	indapamide, metaboliet van nandrolon	2019	Tuchtcommissie ISR: 4 jaar uitsluiting
19/11	Rugby	amfetamine, (metaboliëten van) cocaïne	2019	Sanctievoorstel Dopingautoriteit geaccepteerd: 2 jaar uitsluiting
19/12	Waterskiën en wakeboarden	metaboliet van tetrahydrocannabinol (THC)	2019	Sanctievoorstel Dopingautoriteit geaccepteerd: reprimande
19/15	Basketbal	metaboliet van tetrahydrocannabinol (THC)	2018	Tuchtcommissie ISR: 2 jaar uitsluiting
19/16	Biljart	metaboliet van tetrahydrocannabinol (THC)	2018	Tuchtcommissie ISR: 2 jaar uitsluiting

Nr.	Sport	Bevinding/stof	Jaar overtreding	Beslissing
19/17	Biljart	metoprolol	2018	Sanctievoorstel stichting ADAN geaccepteerd: 1 jaar
19/18	Honk- en softbal	manipulatie	2018	Tuchtcommissie ISR: 8 jaar uitsluiting
19/19	Krachtsport	clomifeen	2018	Tuchtcommissie ISR: 4 jaar uitsluiting
19/20	Motorsport	(metaboliet van) cocaïne	2018	Sanctievoorstel stichting ADAN geaccepteerd: 2 jaar uitsluiting
19/21	Rugby	(metaboliet van) amfetamine	2018	Tuchtcommissie ISR: 2 jaar uitsluiting
19/22	Vechtsport	clomifeen, IRMS positief voor boldenon en/of boldenon metabolieten	2018	Sanctievoorstel stichting ADAN geaccepteerd: 19 maanden uitsluiting
19/23	Vechtsport	clomifeen	2018	Tuchtcommissie ISR: Tuchtcommissie verklaart zich onbevoegd
19/24	Vechtsport	meldonium	2018	Sanctievoorstel stichting ADAN geaccepteerd: reprimande
19/25	Voetbal	salbutamol	2018	Sanctievoorstel stichting ADAN geaccepteerd: reprimande
19/26	Waterskiën	(metaboliet van) cocaïne, amfetamine	2018	Sanctievoorstel stichting ADAN geaccepteerd: 2 jaar uitsluiting
19/27	Wielrennen	19-norandrosteron, 19-noretiocholanolon	2018	Tuchtcommissie ISR: 4 jaar uitsluiting
19/28	Krachtsport	Urine substitution (M2. Chemical and physical manipulation)	2017	Tuchtcommissie ISR: 4 jaar uitsluiting

Hoofdstuk 5 Juridische zaken

Bijdragen in dopingzaken

De Dopingautoriteit is actief betrokken bij alle aspecten van de tuchtrechtelijke behandeling van dopingzaken. Voorafgaand aan dit tuchtrechtelijke proces vinden nog tal van andere stappen en handelingen plaats, die voortvloeien uit het Nationaal Dopingreglement, de World Anti-Doping Code en de verschillende bij deze Code horende 'International Standards'.

De juridische activiteiten in een dopingzaak vangen normaliter aan zodra sprake is van een controleresultaat dat duidt op de mogelijke aanwezigheid van een dopinggeduide stof of methode in een bloed- of urinemonster van een sporter. De aanleiding kan echter ook het vermoeden van een andere dopingovertreding zijn: bijvoorbeeld een weigering, een poging tot manipulatie van de dopingcontrole of van het lichaamsmonster of van de manipulatie (lees: vervalsing) van bewijsmateriaal.

Het proces dat in dit soort gevallen start, noemt het Nationaal Dopingreglement '*resultaatmanagement*'. Dit is het proces dat start met de constatering van een mogelijke dopingovertreding.

1. Zodra een mogelijke overtreding van het Nationaal Dopingreglement is geconstateerd, vindt eerst een interne beoordeling plaats. De Code noemt dit het 'initial review'. In het kader van deze initiële beoordeling komen de feiten en omstandigheden over de zaak, zoals die op dat moment bij de Dopingautoriteit bekend zijn aan de orde, en worden deze getoetst aan de dopingregels (met name die inzake bewijs) en de International Standards, zoals de WADA Dopinglijst, de International Standard for Testing and Investigations (ISTI) en de International Standard for Laboratories (ISL). Hierbij wordt allereerst getoetst of sprake is van mogelijke procedurefouten (bijvoorbeeld inzake de uitvoering van de dopingcontrole, waarbij te denken valt aan de wijze waarop het lichaamsmonster is verzameld, en de uitvoering van de analyse(s) van het lichaamsmonster van de sporter door het WADA-geaccrediteerde laboratorium). Vervolgens wordt beoordeeld wat de aard en impact is van de eventuele procedurefouten, en of deze gevolgen hebben voor het kunnen doen van aangifte van een dopingovertreding.
Een ander belangrijk aspect dat (een verplicht) onderdeel vormt van het 'initial review' is of de betreffende sporter beschikt over een dispensatie (medische ontheffing) voor het gebruik van een dopinggeduide stof voor therapeutische doeleinden. Als een dergelijke dispensatie aanwezig is, en deze relevant is voor de positieve uitslag (indien daarvan sprake is), dan komt deze positieve uitslag daarmee te vervallen, tenzij de sporter zich niet aan de voorwaarden van deze dispensatie heeft gehouden. Ook dit laatste aspect vormt een onderdeel van het 'initial review'. Verder wordt beoordeeld of de sporter deel uitmaakt van de Registered Testing Pool (in de Wuab 'topsportgroep' genoemd). Indien een sporter niet tot deze groep behoort, dan bestaat namelijk de reglementaire mogelijkheid om bij positieve uitslagen achteraf (retrospectief) dispensatie aan te vragen.
Het 'initial review' vormt de eerste stap in het resultaatmanagement. Voor de juridische activiteiten van de Dopingautoriteit is relevant dat het resultaatmanagement de mogelijkheid bevat om sporters en begeleiders een schikkingsvoorstel te doen.
2. Het accepteren van een schikkingsvoorstel houdt in dat een persoon die ervan wordt beschuldigd een dopingovertreding te hebben begaan, deze overtreding bekent en de gevolgen daarvan (zijnde een sanctie, in de regel een periode van uitsluiting, en het vervallen van behaalde wedstrijdresultaten) accepteert. Het gevolg van het ondertekenen van een schikkingsvoorstel is dat daarmee de (verdere) inhoudelijke tuchtrechtelijke behandeling direct wordt beëindigd, met inachtneming van het recht dat WADA en de relevante internationale federatie hebben om tegen een aangeboden schikking beroep in te stellen. Een schikkingsvoorstel komt pas tot stand na (uitgebreid) overleg met de sporter/begeleider (en diens raadsman en/of vertrouwenspersoon) en nadat de Dopingautoriteit de verklaringen heeft geverifieerd (bijvoorbeeld door

het aangegeven tijdstip van dopinggebruik te vergelijken met de door het laboratorium gerapporteerde waarden van het gebruikte dopingmiddel). Voorafgaand aan het doen van een schikkingsvoorstel zoekt de afdeling Juridische Zaken altijd afstemming met WADA (onder andere door middel van het opstellen van een zogenaamde 'case summary'). Oogmerk hiervan is te voorkomen dat WADA achteraf, via het beroepsrecht, de aangeboden schikking betwist. Afstemming in het kader van schikkingsvoorstellen vindt verder plaats met de bond (inzake het doen van aangifte), het Instituut Sportrechtspraak (ISR), in situaties waarin al aangifte is gedaan, en met de betreffende internationale federatie.

3. Een volgend belangrijk onderdeel van het resultaatmanagement dat aandacht van Juridische Zaken behoeft, is de oplegging van de ordemaatregel. De ordemaatregel betreft geen tuchtrechtelijke maatregel, zoals een schorsing die door de tuchtcommissie wordt uitgesproken, maar een ordemaatregel die door (of namens) het bestuur van een sportbond wordt opgelegd. Bij dopingzaken gaat het om een maatregel die in bepaalde gevallen direct na de kennisgeving van de positieve uitslag aan de sporter moet worden opgelegd. Het Nationaal Dopingreglement bepaalt namelijk dat bij positieve uitslagen inzake niet-specifieke stoffen (zeg maar: de zwaardere stoffen op de WADA dopinglijst) de sporter verplicht meteen een ordemaatregel moet worden opgelegd.
Op de verplichting tot het opleggen van deze ordemaatregelen moet toezicht worden gehouden. Enerzijds moet het opleggen van ordemaatregelen door sportbonden in dopingzaken gemonitord worden, omdat het een verplichting betreft die uit de World Anti-Doping Code voortvloeit. Anderzijds is het voor de sporter van belang dat de oplegging van deze maatregel inderdaad zo snel mogelijk geschiedt, vanwege het feit dat een op te leggen periode van uitsluiting ingaat op de dag dat de ordemaatregel is opgelegd. Met andere woorden: als de ordemaatregel niet of te laat zou worden opgelegd, gaat een aan een sporter op te leggen dopingschorsing later in en loopt deze dus later af. De tijdige oplegging van een ordemaatregel is dus niet alleen in het belang van een goede procesvoering, maar ook in het belang van de sporter. Tot slot: als onduidelijk is of en zo ja wanneer een ordemaatregel is opgelegd, kan een tuchtcollege in een uitspraak niet de ingangsdatum van een periode van uitsluiting bepalen. Om voornoemde redenen acht de Dopingautoriteit dan ook van belang toezicht te houden op de correcte en tijdige oplegging van ordemaatregelen in dopingzaken.
4. Het resultaatmanagement eindigt met het doen van aangifte van een dopingovertreding bij het Instituut Sportrechtspraak of bij de (tuchtcommissie van de) sportbond. Met het doen van aangifte start de tuchtrechtelijke behandeling, met dien verstande dat het ook gedurende het tuchtrechtelijke proces in beginsel nog mogelijk is een schikkingsvoorstel te doen. In de regel doet de bond of de aanklager⁹ aangifte. De Dopingautoriteit is reglementair ook gerechtigd aangifte te doen, doch maakt slechts in uitzonderlijke gevallen van dit recht gebruik. Het gaat daarbij om de volgende situaties: (i) de bond is bij het doen van aangifte in gebreke gebleven, (ii) de aangifte vloeit niet voort uit een dopingcontrole maar uit eigen onderzoek van de Dopingautoriteit en/of (iii) de aangifte is dermate complex of afwijkend dat redelijkerwijs niet van de bond kan worden verwacht zelf aangifte te doen.
In 2019 heeft de Dopingautoriteit in enkele complexe dopingzaken zelf aangifte gedaan.
5. Op de aangifte volgt een inhoudelijk (juridisch) verweerschrift, al dan niet in combinatie met een wetenschappelijke bijdrage. Als reactie op het verweerschrift heeft de Dopingautoriteit het recht op het nemen van een conclusie. Door een conclusie te nemen kan de Dopingautoriteit een toelichting geven op het dossier, alsmede ingaan op de relevante bepalingen uit het Nationaal Dopingreglement, het door de sporter of andere persoon gevoerde verweer, de feiten en omstandigheden van de zaak en de relevante (CAS) jurisprudentie.¹⁰ De Dopingautoriteit heeft in alle in 2019 behandelde

⁹ Bij de bonden die van de aanklager van het ISR gebruik maken.

¹⁰ De reglementaire mogelijkheid tot het nemen van een conclusie is gebaseerd op de systematiek van de conclusie die de advocaat-generaal neemt in cassatieprocedures.

dopingzaken een conclusie genomen, en in een aantal gevallen een aanvullende conclusie (bijvoorbeeld naar aanleiding van aanvullend verweer of vragen van het tuchtcollege). Voor alle conclusies geldt dat de Dopingautoriteit het 'vier ogen' principe hanteert: elk juridisch stuk wordt door een (juridische) collega getoetst en gecontroleerd.

Het door sporters gevoerde verweer leidt in veel gevallen tot overleg met en/of consultatie van WADA en het WADA-geaccrediteerde laboratorium dat het lichaamsmonster heeft geanalyseerd. Een ander regelmatig terugkerend aspect is gesprekken met de betreffende sporter over hoe de aangetroffen dopinggeduide stoffen in het lichaam van de sporter terecht zijn gekomen. De mogelijkheid bestaat namelijk dat een sporter een verboden stof inneemt, zonder zich hiervan bewust te zijn. Daarbij gaat het voornamelijk om vervuilde voedingssupplementen.

6. Op het indienen van de conclusie volgt de tuchtzitting, tenzij de betreffende sporter of andere persoon heeft aangegeven hiervan af te willen zien. De Dopingautoriteit heeft het recht aanwezig te zijn bij de mondelinge behandeling van een dopingzaak. De Dopingautoriteit is in alle dopingzaken die in 2019 door tuchtcolleges mondeling zijn behandeld, inclusief de beroepszaken, aanwezig geweest bij de zitting.
7. Nadat de schriftelijke uitspraak van het bevoegde tuchtcollege is ontvangen, toetst de Dopingautoriteit deze teneinde vast te stellen of de uitspraak voldoet aan de eisen van het Nationaal Dopingreglement en de Code. Dit wordt gedaan op grond van de in het Nationaal Dopingreglement vastgelegde taak van de Dopingautoriteit tot het bewaken van en toezicht houden op de correcte toepassing en naleving van het Dopingreglement en de World Anti-Doping Code, alsmede het in dit kader waar nodig corrigeren en interveniëren (bijvoorbeeld door middel van het gebruik maken van het beroepsrecht). De Dopingautoriteit beoordeelt in dit verband niet alleen of zij gebruik zal maken van haar beroepsrecht, maar ook of er uit een uitspraak verbeterpunten voortvloeien voor bijvoorbeeld het ISR, de (bij)scholing van tuchtrechters, de sportbond(en), NOC*NSF en de Dopingautoriteit zelf.
8. Voorts monitort WADA alle positieve controleresultaten via het mondiale 'clearing house' ADAMS en is de Dopingautoriteit in dit kader verplicht alle uitkomsten in dopingzaken te rapporteren aan WADA.
Alle hierboven genoemde stappen worden in elke dopingzaak doorlopen, behalve als een schikking wordt overeengekomen, omdat het tuchtrechtelijke proces dan hetzij niet wordt ingezet, hetzij eerder wordt beëindigd.
9. Tot slot vindt er internationale afstemming en samenwerking plaats, met internationale federaties en WADA, in het kader van het onderzoek naar en de afhandeling van (mogelijke) dopingzaken.
10. Bovengenoemde juridische activiteiten vinden plaats in het kader van het dopingcontroleproces, dat de Wuab definieert als het proces tot vaststelling van een mogelijke overtreding van een dopingreglement (d.w.z. niet alleen het Nationaal Dopingreglement). Er zijn hiernaast ook juridische werkzaamheden die plaatsvinden ten behoeve van het dopingcontroleproces, zonder daar daadwerkelijk zelf toe te behoren, of die plaatsvinden nadat het dopingcontroleproces is voltooid. Een voorbeeld van de eerstgenoemde activiteit is het informeren van sporters over de omstandigheid dat aan een begeleider (trainer, coach, arts, etc.) een dopingschorsing is opgelegd. In zo'n geval is het een sporter namelijk niet toegestaan met deze begeleider (samen) te werken, op straffe van het begaan van een dopingovertreding. Een voorbeeld van de laatstgenoemde juridische activiteit betreft het door een sporter of andere persoon niet-naleven van de voorwaarden van een wegens het begaan van een overtreding van het Nationaal Dopingreglement opgelegde periode van uitsluiting. Indien een geschorste sporter gedurende de hem opgelegde periode van uitsluiting, participeert in een niet-toegestane activiteit en/of hoedanigheid, wordt hem een nieuwe periode van uitsluiting opgelegd, die gelijk is aan de oorspronkelijk schorsing. Deze nieuwe periode van uitsluiting kan worden gereduceerd, afhankelijk van de mate van schuld zijdens betrokkene en de andere omstandigheden van het geval. De Dopingautoriteit bepaalt of de sporter zijn schorsing niet heeft nageleefd, bepaalt de nieuwe periode van uitsluiting en beoordeelt of de sporter in aanmerking komt voor enige

reductie van de nieuw op te leggen periode van uitsluiting. Tegen de beslissing van de Dopingautoriteit staat beroep open conform het Nationaal Dopingreglement.

Structurele activiteiten en werkzaamheden

In 2019 behoorden tot de structurele juridische werkzaamheden het verlenen van algemene juridische dienstverlening en ondersteuning binnen de organisatie. Het ging hierbij om het opstellen en beoordelen van contracten, brieven, (beleids)notities, en advisering ten behoeve van de verschillende afdelingen van de Dopingautoriteit, alsook de voorzitter. Tot de structurele activiteiten behoorden in 2019 verder het verlenen van toelichting en advisering aan sportbonden, en in diverse gevallen ook sporters (en hun begeleiders), inzake de inhoud, werking en toepassing van het Dopingreglement.

Onderzoek en advisering (complexe) juridische vraagstukken

In 2019 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd die gerelateerd waren aan de invoering van de Wuab. Hierbij valt te denken aan de volgende juridische vraagstukken: (1) de rol en positie van de Dopingautoriteit als publiekrechtelijk niet-statutair orgaan van een sportbond aan wie een significant aantal taken en bevoegdheden toekomt op grond van de World Anti-Doping Code en het Nationaal Dopingreglement, (2) de samenloop van publiekrecht (de Wuab) en privaatrecht (verenigingsrecht; in de vorm van statuten en het Nationaal Dopingreglement), en (3) de toepassing van de wettelijke taken en grondslagen voor de verwerking van persoonsgegevens enerzijds en de taken zoals die voortvloeien uit het Nationaal Dopingreglement anderzijds. Deze onderzoeken zijn deels door de Dopingautoriteit zelfstandig uitgevoerd, en deels in samenwerking met NOC*NSF, de bonden of externe experts, waaronder de landsadvocaat.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

De stichting ADAN had voorafgaand aan het ontstaan van het zbo in 2019 reeds rekening gehouden met de mogelijkheid van Wob-verzoeken vanuit (voornamelijk) de media. Het aantal Wob-verzoeken, en de impact er van, heeft de Dopingautoriteit genoopt specifiek beleid op dit punt te ontwikkelen. Zo vindt er na indiening van Wob-verzoeken zo spoedig mogelijk overleg plaats met de verzoeker, is er mediabeleid opgesteld, en worden zowel de Wob-verzoeken als de antwoorden daarop, direct openbaar gemaakt via een vaste plaats op de website van de Dopingautoriteit.

In totaal heeft de Dopingautoriteit in 2019 vijf Wob-verzoeken behandeld.

Bezwaar en beroep in het kader van de Awb

Een van de gevolgen van het ontstaan van het zbo is dat belanghebbenden op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) het recht hebben op het instellen van bestuurlijk bezwaar tegen besluiten van de Dopingautoriteit. Daarna is er desgewenst nog de mogelijkheid beroep in te stellen bij de bestuursrechter.

De Dopingautoriteit heeft in 2019 vier tegen besluiten van de Dopingautoriteit ingestelde bezwaren conform de Awb behandeld, inclusief een bezwaar tegen een beslissing inzake een Wob-verzoek. In geen van deze gevallen heeft de belanghebbende gebruik gemaakt van het recht om beroep in te stellen tegen het besluit van de Dopingautoriteit op bezwaar.

Privacy

Alle naar aanleiding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) opgestelde documenten (privacybeleid, privacyreglement, etc.) zijn aangepast n.a.v. het ontstaan van het zbo Dopingautoriteit. Ook alle websites en de apps zijn in lijn gebracht met de vereisten van de AVG en er is een Privacy Impact Assessment (PIA) uitgevoerd.

In 2019 heeft de Dopingautoriteit in totaal zeven datalekken geregistreerd, bijvoorbeeld wegens onjuiste bezorging van brieven. In geen van deze gevallen was er sprake van persoonsgegevens van gevoelige aard. Er was ook geen sprake van gevaar voor ongunstige gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. In geen van deze gevallen bestond er dus een meldingsplicht bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Beleid, regelingen en reglementen i.v.m. zbo-status

Er zijn verschillende regelingen en reglementen opgesteld, namelijk die inzake de bezwaarprocedure en klachten bij ongewenst gedrag. Verder zijn de algemene voorwaarden aangepast aan de zbo-status, is inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld en is een reglement klachtenprocedure opgesteld.

Niet-naleving voorwaarden dopingsanctie

In 2019 is bij een evenement een sporter gecontroleerd die niet gerechtigd was aan dat evenement deel te nemen vanwege een nog lopende periode van uitsluiting wegens een dopingovertreding. Conform het Nationaal Dopingreglement is deze zaak voorgelegd aan de Commissie Naleving Dopingsancties (CND) van de Dopingautoriteit. Zowel de CND als, in beroep, de Beroepscommissie Naleving Dopingsancties (BND) van de Dopingautoriteit, oordeelden dat de betreffende sporter inderdaad de voorwaarden van de opgelegde dopingsanctie had overtreden.

Hoofdstuk 6 Wetenschappelijk onderzoek

ALGEMEEN

De wetenschappelijke activiteiten van de Dopingautoriteit bestaan uit de volgende taken:

- Beschikbaar maken van actuele wetenschappelijke kennis op het gebied van doping
- Consultatie van deskundigen
- Verdere ontwikkeling wetenschappelijk onderzoek

INVENTARISATIE WETENSCHAPPELIJKE LITERATUUR

Om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen houdt de Dopingautoriteit nieuwe publicaties van doping gerelateerde wetenschappelijke literatuur bij en slaat de relevante artikelen op in haar archief. Dit archief is in 2019 aangevuld met 85 relevante artikelen. Alle artikelen zijn intern digitaal beschikbaar en de belangrijkste artikelen worden geplaatst op de website doping.nl.

De informatie uit de beschikbare literatuur wordt actief verspreid en dient als basis voor de interne advisering aan de afdelingen Handhaving & Opsporing, Educatie en Juridische Zaken (in het kader van specifieke dopingzaken) en aan de directeur (onder andere voor zijn perscontacten). Deze informatie wordt tevens gebruikt om specifieke wetenschappelijke vragen te beantwoorden van externen, zoals artsen, juristen, journalisten, studenten en andere belangstellenden.

CONSULTATIE VAN DESKUNDIGEN

Er wordt continu een netwerk onderhouden met verschillende wetenschappers om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen op allerlei vakgebieden die van belang zijn voor het onderwerp 'doping': Hematologie, Cardiologie, Endocrinologie, Fysiologie, Sociologie, Gezondheidsvoorlichting, Ethiek, Sportgeneeskunde, Genetische Therapie en Detectie/analyse.

De Dopingautoriteit fungeert ook als adviseur voor verschillende initiatieven. De basisgedachte hierbij is altijd dat er zowel kennis en ervaringen worden gebracht, als dat deze worden vergroot voor de interne organisatie. In sommige gevallen is dit adviseurschap geformaliseerd. In het kader hiervan zijn er wetenschappelijke contacten onderhouden met de anabolenpoli in het Spaarne Gasthuis in Haarlem en het Britse voedingssupplemententeststelsel Informed Sport van het bedrijf LGC.

Daarnaast heeft de Dopingautoriteit meerdere wetenschappelijke congressen bezocht: het USADA Wetenschappelijk Symposium (Tokyo, Japan), Nordic Conference on Doping and Public Health (Kopenhagen, Denemarken), International Network of Doping Research (Aarhus, Denemarken), het jaarsymposium van de Vereniging voor Bewegingswetenschappen Nederland (Utrecht) en het Sportmedisch Wetenschappelijk Jaarcongres van de Vereniging voor Sportgeneeskunde (Ermelo).

VERDERE ONTWIKKELING WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Wetenschappelijk budget

De Dopingautoriteit heeft een jaarlijks wetenschappelijk budget van 70.500 euro. Het onderzoeksbudget werd vrijwel geheel besteed aan het analyseren van dopingpreparaten verzameld tijdens de HAARLEM-studie. De HAARLEM-studie is opgezet door endocrinologen Pim de Ronde en Diederik Smit en onderzoekt de gezondheid van 100 anabolengebruikers. De dopingpreparaten zijn door Wageningen Food Safety Research geanalyseerd op aanwezigheid van werkzame stoffen en mogelijke verontreinigingen zoals zware metalen en mineralen. Van het onderzoeksbudget is 5.000 euro besteed aan de financiering van onderzoek op het gebied van dried-blood spots door het WADA-geaccrediteerde laboratorium in Keulen.

Onderzoek handel in doping

Het ministerie van VWS laat in 2019-2020 door het consortium Bureau Beke / Vrije Universiteit onderzoek uitvoeren naar de handel in doping. De Dopingautoriteit zit in de begeleidingscommissie.

Topsportonderzoek

Het ministerie van VWS laat in 2019-2020 door het Mulier Instituut onderzoek uitvoeren naar 'Het antidopingbeleid in de Nederlandse topsport'. De Dopingautoriteit zit in de begeleidingscommissie.

Bijdrage wetenschappelijke artikelen

De Dopingautoriteit heeft in 2019 bijdrage geleverd aan verschillende wetenschappelijke artikelen. Voor een compleet overzicht, zie Bijlage 4 – Overzicht wetenschappelijke publicaties en presentaties. Ook heeft de Dopingautoriteit twee wetenschappelijke studies gereviewd.

Begeleiding

In 2019 heeft de Dopingautoriteit een student begeleid bij de uitvoering van een literatuurstudie. De studie ging over natuurlijke verbindingen met een bèta-2 adrenerge werking. Ook is gestart met de begeleiding van een tweede student. Deze onderzoekt cathinones die beschikbaar zijn op de zwarte markt.

Hoofdstuk 7 Kennismanagement

De Dopingautoriteit is een kennisinstituut. Alle ervaringen van de Dopingautoriteit en haar rechtsvoorgangers zorgen ervoor dat het huidige werk optimaal uitgevoerd kan worden. Enkele jaren geleden is geconstateerd dat er veel kennis en ervaring is opgeslagen 'in' de medewerkers van de Dopingautoriteit zelf, maar dat een professionele organisatie daar niet afhankelijk van mag zijn. Sindsdien is het onderwerp 'kennismanagement' geïntegreerd in het dagelijks werk en vormt het een apart onderwerp in begrotingen en jaarverslagen.

Naast de noodzakelijke archieven per afdeling is besloten om een database in te richten met de meest essentiële anti-doping informatie: het Anti-Doping Knowledge Center (ADKC). Het ADKC heeft zich de afgelopen jaren bewezen als de grootste openbare verzameling van doping gerelateerde documenten ter wereld. Het is in 2019 met 547 records uitgebreid, waardoor het totaal eind 2019 op 6.087 records uitkwam. Hiernaast vinden er continue controle- en verbeteracties plaats bij reeds aanwezige documenten, mede aan de hand van nieuwe relevante zoektermen.

De hoofdmoot van de database bestaat uit juridische documenten, en dan voornamelijk de gemotiveerde beslissingen van bevoegde tuchtcommissies bij het uitspreken van dopingsancties. Dit betreft vooral uitspraken van het sporttribunaal CAS, maar in toenemende mate worden ook de juridische beslissingen opgenomen van de tuchtcommissies van internationale sportfederaties en nationale tuchtorganen. Inmiddels worden van enkele tientallen sporten en landen de uitspraken verwerkt. Tevens wordt er continu contact gezocht met landen en sporten die nog niet hun uitspraken delen. Het hoofddoel van deze inspanningen is om de beschikbare jurisprudentie op dopinggebied te ontsluiten en zo toekomstige uitspraken te versterken.

Hiernaast bevat de website wetenschappelijke artikelen over alle denkbare dopingonderwerpen, voorlichtingsmaterialen en allerhande dopingdocumenten. Op deze wijze heeft het ADKC ook een historische taak, want documenten waarvan de looptijd is verstreken zijn over het algemeen slechts moeizaam op het internet te vinden. In 2019 is een specifiek 'record' aangemaakt waarin alle sportbreed geldende dopinglijsten zijn samengebracht, van de eerste lijst van het Internationaal Olympisch Comité uit 1968 tot en met de WADA dopinglijst 2019. Hiermee is de historie van iedere dopingstof nauwkeurig na te gaan.

De bezoekers van de website komen van over de hele wereld. In 2019 bleef er een verhoogde mate van interesse vanuit Rusland en Canada. De doelgroep van het ADKC bestaat uit medewerkers van NADO's en IF's, van overige internationale organisaties die op het dopinggebied actief zijn (IOC, WADA, Unesco, Raad van Europa, Europese Unie), journalisten, juristen, wetenschappers, bestuurders en onderzoekers en tenslotte ook sporters en groepen rondom sporters (coaches, artsen, fysiotherapeuten).

De database is vrij toegankelijk via de website www.doping.nl.

Hoofdstuk 8 Medische dispensaties

GENEESMIDDELEN DISPENSATIE SPORTER (COMMISSIE EN SECRETARIAAT)

In vergelijking met 2018 heeft de regelgeving omtrent dispensaties in 2019 nagenoeg geen wijzigingen ondergaan.

Uiteindelijk is er in 118 gevallen dispensatie verleend. Dat is iets minder dan in 2018. In vijftien gevallen werd een verzoek niet gehonoreerd; dat had er vooral mee te maken dat een aantal sporters besloot om hun dispensatie opnieuw in te dienen, waardoor de "niet verleende" aanvragen op "niet verleend" bleven staan.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toegewezen	88	99	97	125	126	118
Niet toegewezen	6 (6,4%)	8 (7,5%)	5 (4,9%)	6 (4,6%)	12 (8,7%)	15 (11,3%)

De meeste toestemmingen hadden betrekking op het gebruik van methylfenidaat (59), net als in de meeste eerdere jaren. Percentueel betekent dit dat precies 50% van de toestemmingen voor methylfenidaat waren, een lichte stijging ten opzichte van 2018.

Andere medicatie waarvoor vaak dispensatie werd verleend was prednison/prednisolon (11%) en insuline (10,2%).

In totaal waren de aanvragen afkomstig van 34 verschillende sportbonden.

Met 17 toegekende aanvragen was de KNWU weer het best vertegenwoordigd (14,4%), voor KNZB (11,0%) en de Atletiekunie, de KNVB en de KNBSB (5,9%).

Hoofdstuk 9 Internationale zaken

ALGEMEEN

De Dopingautoriteit is in 2019 zeer actief betrokkene geweest bij het internationale dopingbeleid. De doelstelling bij de internationale activiteiten van de Dopingautoriteit is vierledig: de Dopingautoriteit beoogt actuele kennis te vergaren, het internationale antidopingbeleid te beïnvloeden, het Nederlandse antidopingbeleid uit te dragen en de internationale samenwerking te versterken.

WADA

Dopinglijst

Zoals ieder jaar is er in de zomer een [reactie op de concept-dopinglijst](#) verstuurd naar WADA. De Dopingautoriteit coördineert de Nederlandse reactie namens NOC*NSF, de NOC*NSF Atletencommissie en het Ministerie van VWS.

NADO Advisory Group

De voorzitter van de Dopingautoriteit heeft zitting in deze adviescommissie van het World Anti-Doping Agency. De groep kwam tweemaal bijeen, op 15/16 april en 7/8 oktober 2019, beide keren in Montréal, Canada. De groep besprak diverse onderwerpen die van belang zijn voor de samenwerking tussen Nationale Anti-Doping Organisaties en WADA. De standpunten en adviezen van de groep werden schriftelijk aan bestuur en management van WADA voorgelegd.

WADA Prevalence of Doping Working Group

Op verzoek van WADA wordt deelgenomen in de Prevalence of Doping Working Group. Het algemene doel is om nader in kaart te brengen welke kennis momenteel bestaat over de prevalentie van dopinggebruik, en hoe deze kennis in de toekomst op de beste wijze vergroot kan worden.

RAAD VAN EUROPA

CAHAMA en Monitoring Group

Er zijn drie vergaderingen van de CAHAMA (Ad hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency) bijgewoond. De missie van CAHAMA luidt als volgt:

1. Examine the issues concerning relations between the Council of Europe, its Member States and the World Anti-Doping Agency (WADA), and to decide on a common position, when possible, on these issues;
2. Draw up, if necessary, opinions for the Committee of Ministers of the Council of Europe on these issues, including the budgetary elements;
3. Periodically revise the mandate of members of the WADA Foundation Board appointed by the Council of Europe.

De werkzaamheden van CAHAMA richtten zich in 2019 vooral op de non-compliance van Rusland, de compliance toetsing door WADA van alle dopingorganisaties wereldwijd (waaronder dus ook de Dopingautoriteit), de wensen van WADA qua budgettoename, alsmede de voorbereiding op de presidentsverkiezingen van WADA.

Hiernaast heeft de Dopingautoriteit de twee jaarlijkse vergaderingen van de Monitoring Group bijgewoond. Deze groep houdt zich bezig met (het monitoren van) de implementatie van de Anti-Doping Conventie van de Raad van Europa, en het ontwikkelen en verbeteren van anti-doping systemen en structuren.

Anti-Doping Conventie

Sinds 2017 heeft een werkgroep van de Raad van Europa, onder voorzitterschap van het hoofd Juridische Zaken van de Dopingautoriteit, zich beziggehouden met een studie naar de wenselijkheid en noodzakelijkheid van het aanpassen van de Anti-Doping Conventie van de Raad van Europa. In 2019 heeft de Monitoring Group behorende bij de Anti-Doping Conventie unaniem voorstellen goedgekeurd om te komen tot een aanpassing van de huidige Conventie. Het Comité van Ministers zal nu gevraagd worden een besluit te nemen over het daadwerkelijk formeel in gang zetten van het proces tot het opstellen van een aangepaste Conventie.

Advisory Groups: Legal Issues

De Dopingautoriteit heeft geparticipeerd in de 'Advisory Group on Legal Issues' van de Raad van Europa op 29 januari en 10 september in Straatsburg, en de werkgroep on Human Rights in Straatsburg op 3 juli en 19 november.

Advisory Groups: Education

De Dopingautoriteit heeft in het kader van de 'Expert Group on Education' van de Raad van Europa deelgenomen aan de vergadering op 17-18 januari (Parijs, Frankrijk) en 5-6 september (Londen, Verenigd Koninkrijk). Daarnaast is uit deze groep een werkgroep ontstaan. Deze 'Drafting Group' helpt WADA mee bij het schrijven van de Education Guidelines. De Dopingautoriteit heeft zitting in deze groep en heeft deelgenomen aan een webinar-vergadering op 28 oktober en aan een vergadering op 10 en 11 december (Madrid, Spanje).

Ook is deelgenomen aan een vergadering van de 'Expert Group on Science' van de Raad van Europa op 23-24 januari (Parijs, Frankrijk). Op 25 juni is deelgenomen aan een webinar-vergadering van dezelfde groep.

Anti-Doping Convention (Annual) Symposium

Het hoofd Juridische Zaken en de voorzitter woonden op 4 april het door de Raad van Europa georganiseerde Symposium bij. De voorzitter gaf bij die gelegenheid een presentatie over de Anti-Doping Conventie van de RvE. Na afloop van dit Symposium besloot de RvE hier een jaarlijkse bijeenkomst van te maken.

iNADO

iNADO hoofddoelstellingen zijn: het ondersteunen en versterken van het werk van Nationale Anti-Doping Organisaties, en vertegenwoordigen van de leden in het internationale domein.

De Dopingautoriteit is een zeer actief lid van het Institute for National Anti-Doping Organizations (iNADO). De voorzitter is bovendien vicevoorzitter van de Board of Directors van het instituut, en vervangt in die rol bij afwezigheid de voorzitter van de Board of Directors. De Dopingautoriteit nam deel aan, en leverde bijdragen aan, de jaarlijkse iNADO Workshop, diverse Webinars en andere iNADO activiteiten. De voorzitter van de Dopingautoriteit was tevens voorzitter van de commissie die in de tweede helft van 2019 een nieuwe CEO voor de organisatie selecteerde.

EUROPESE UNIE

Erasmus+ Project FAIR / FAIR+

De stichting ADAN was partner in een driejarig (2017-2019) project getiteld 'Forum for Anti-Doping in Recreational Sport' (FAIR). Initiatiefnemer van dit project is [EuropeActive](#). De focus van dit project was gericht op het verbeteren van preventieprogramma's in fitness/recreatieve sport én regulering van sportvoedings(supplementen) in Europese lidstaten. De uitkomsten van het project staan beschreven in een [eindrapportage](#).

De Dopingautoriteit is ook partner in het opvolgende project genaamd [FAIR+](#). Het doel van het project is om de Europese samenwerking bij de aanpak van doping in 'recreatieve sporten' te vergroten.

Erasmus+ Project RESPECT / RESPECT-P

De stichting ADAN is partner in een driejarig (2018-2020) project getiteld 'Research-Embedded Strategic Plan for Anti-Doping Education: Clean Sport Alliance Initiative for Tackling Doping' (RESPECT). Initiatiefnemer van dit project is Leeds Beckett University. Het doel van het project is om een brug te slaan tussen de academische wereld op het gebied van social science en de praktische dopingeducatiewereld. De nadruk ligt op het versterken van de stem van de schone sporters. Voor het project heeft (oud-)topsporter en psycholoog Jacco Arends 14 Nederlandse sporters geïnterviewd over het thema 'schone sport'. Ook hebben Jacco Arends en sporter Mark Bakker een bijdrage geleverd aan het Clean Sport Insight Forum in Londen (Verenigd Koninkrijk) op 4 september 2019.

In 2020 is ook de opvolging van RESPECT gestart (2020-2022), en de Dopingautoriteit is partner in dit project. Dit project heet RESPECT-P en is meer gericht op onderzoek en het versterken van de stem van de schone sporter binnen de gehandicaptensport.

Overig

Aansluitend aan de Raad van Europa Education Drafting Group vergadering in Madrid heeft de Dopingautoriteit op 12 december een bijeenkomst van AEPSAD (NADO Spanje) bijgewoond. De bijeenkomst was onderdeel van een Erasmus+ Project en ging over de preventie van doping in fitness.

DIVERSE COLLEGIALE CONTACTEN

- Op 18 maart bezochten drie collega's uit Japan (JADA) de Dopingautoriteit. De voornaamste gespreksonderwerpen waren het verzamelen van informatie, het uitzetten van dopingcontroles en het resultaatmanagement.
- Op 11 april bezochten twee collega's uit Zuid Korea (KADA) de Dopingautoriteit. De voornaamste gespreksonderwerpen waren de Wuab, het verzamelen van informatie, de Supplementenwijzer app en medische dispensaties.
- Op 26 juni bezochten drie vertegenwoordigers van het equivalent van de Voedsel- & Warenautoriteit (SDFA) uit Saudi Arabië de Dopingautoriteit. Hierbij waren de voornaamste gespreksonderwerpen de Wuab, risico-inschattingen en trainingen.
- Op 18 oktober heeft Karoline Solheim van Anti-Doping Norway een bezoek gebracht aan de Dopingautoriteit. Het doel was vooral om kennis te delen op het gebied van 'public health en doping'.

- Op 20 november hebben de educatieafdelingen van de Dopingautoriteit en NADA Germany een kennisuitwisselingsdag gehad op Papendal.

Hoofdstuk 10 Mens & organisatie

Raad van Advies

De Dopingautoriteit kent een Raad van Advies die in 2019 uit vijf personen bestond (zie voor de samenstelling Bijlage 2). De Raad kwam vier keer bijeen. Naast het bespreken en becommentariëren van het werk van de Dopingautoriteit aan de hand van voortgangsrapportages en andere stukken heeft de Raad tot taak het uitbrengen van adviezen aan de voorzitter van de Dopingautoriteit. De Raad bracht in 2019 zes adviezen uit. Deze zijn, voorzien van een appreciatie door de voorzitter, ter kennisgeving aan het ministerie van VWS gestuurd.

Personele bezetting; kantoor

De Dopingautoriteit kent in het verslagjaar vier afdelingen (Educatie, Handhaving & Opsporing, Juridische Zaken en Ondersteuning). De vier afdelingshoofden vormen samen met de voorzitter de Bestuurstafel. Ultimo 2019 omvatte de bureauformatie 21 personen, met een taakomvang van 19,5 fte. Voor een overzicht wordt verwezen naar Bijlage 3.

Doping Controle Officials (DCO's)

Naast het kantoorpersoneel waren eind 2019 16 parttime Doping Controle Officials (negen mannen en zeven vrouwen, zie Bijlage 3) actief, aangesteld op basis van zogenaamde minimumuren-contracten. De taakomvang van deze contracten is 1,6 fte.

Verzuim

Het verzuimpercentage in 2019 was aanzienlijk hoger dan in voorgaande jaren: 7,6% van de werkdagen werd verzuimd. Dit hoge percentage werd voornamelijk veroorzaakt door twee (separate) privé-ongevallen. Als deze twee incidenten buiten beschouwing worden gelaten, is het verzuimpercentage 1,6%. Dat is een vol procentpunt lager dan het percentage in 2018 en 2017.

BHV

De Dopingautoriteit heeft drie bedrijfshulpverleners om de kans te maximaliseren dat er voldoende hulp is op het moment dat dit nodig is. In 2019 hebben er geen noemenswaardige incidenten plaatsgevonden. In samenwerking met de andere huurders in het kantoorgebouw is een ontruimingsoefening gehouden.

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie)

Eén van de bepalingen uit het dopingreglement betreft de procedure rondom het gebruik van dopinggeduide geneesmiddelen. De Dopingautoriteit heeft ten behoeve van de Nederlandse sportbonden een commissie geïnstalleerd, de Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie), die bestaat uit tien onafhankelijke artsen.

Commissie Naleving Dopingsancties (CND) en Beroepscommissie Naleving Dopingsancties (BND)

De Dopingautoriteit moet conform de World Anti-Doping Code toezicht houden op de tenuitvoerlegging van opgelegde dopingsancties. Als een sanctie niet (correct) wordt nageleefd, vangt dezelfde sanctie opnieuw aan, na afloop van de oorspronkelijk opgelegde sanctie. De Commissie Naleving Dopingsancties is belast met het vaststellen of een sanctie

daadwerkelijk niet (correct) is nageleefd, en of er sprake is van een of meer redenen om de vervolgsanctie te matigen. In 2017 is hier een Beroepscommissie Naleving Dopingsancties aan toegevoegd. Bij de BND kan in beroep worden gegaan tegen uitspraken van de CND.

In 2019 werd voor de eerste maal een zaak voorgelegd aan de CND. De commissie oordeelde dat de betrokken sporter de aan hem opgelegde sanctie had geschonden, en legde een additionele straf van één jaar op aan de sporter. De sporter ging daarop beroep bij de BND, die oordeelde dat de sporter weliswaar de opgelegde sanctie geschonden had, maar dat hem daarvan geen verwijt gemaakt kon worden omdat zijn sportbond hem – ten onrechte – had gemeld dat hij vanaf een bepaalde datum weer speelgerechtigd was. De additioneel opgelegde sanctie werd daarom ongedaan gemaakt.

VWS-overleggen

Als zbo participeert de Dopingautoriteit in verschillende specialistische overleggen. Het is voor een relatief kleine organisatie als de Dopingautoriteit ondoenlijk om alle vergaderingen bij te wonen, maar opgedane contacten helpen op alle organisatorische vlakken. Het betreft overleggen op het gebied van bedrijfsvoering, personeelszaken, informatiebeveiliging, algemene beveiliging, privacy en integriteit.

Kwaliteitsborging

De Dopingautoriteit is een overheidsorganisatie waarop de Gedragscode Integriteit Rijk van toepassing is. Het tegengaan van frauduleus handelen heeft continue aandacht. Schendingen van de Gedragscode zijn in 2019 niet vastgesteld.

De Dopingautoriteit kent ook een Klachtenprocedure, naast de reguliere procedures die betrokkenen kunnen doorlopen in het kader van de Awb. Deze procedure is gepubliceerd op de corporate website. Van deze procedure is in 2019 geen gebruik gemaakt.

Informele klachten, fouten, verbeterpunten en datalekken vormen een standaard agendapunt tijdens het tweewekelijkse overleg van de Bestuurstafel, en de bespreking hiervan werd vastgelegd in de verslagen van deze bijeenkomsten.

Archiefwet

Om te voldoen aan alle eisen van de Archiefwet is in 2019 een project opgestart waarbij een Beheerregeling is vastgesteld en gepubliceerd.

Bijlage 1 - Financieel overzicht

Balans per 31 december 2019

(Na voorstel resultaatbestemming)

Balans per 31 december 2019

Activa	2019	
	€	
<i>Vaste activa</i>		
Materiële vaste activa	118.158	
<i>Vlottende activa</i>		
Vorderingen	423.260	
Liquide middelen	420.087	
	<u>843.347</u>	
Totaal activa		<u>961.505</u>
 Passiva		
<i>Eigen Vermogen</i>		
Egalisatiereserve	128.412	
Bestemmingsfonds Dopingcontroles	173.473	
Bestemmingsreserve Ministerie van VWS	<u>105.000</u>	
	406.885	
<i>Voorzieningen</i>	26.838	
<i>Kortlopende schulden</i>		
Crediteuren	167.164	
Reservering personeelskosten	82.912	
Overige schulden	<u>277.706</u>	
	527.782	
Totaal passiva		<u>961.505</u>

Staat van baten en lasten over 2019

	Rekening 2019		Begroting 2019	
	€	€	€	€
Baten		4.276.773		4.107.197
Activiteiten- en projectkosten				
Directe kosten dopingcontroles	1.542.344			
Organisatiekosten				
Personeelskosten	1.866.679			
Overige personeelskosten	67.766			
Afschrijvingen	768			
Huisvestingskosten	81.528			
Kantoorkosten	141.483			
Autokosten	10.437			
Algemene kosten	158.705			
Som der bedrijfslasten		3.869.710		4.107.197
<i>Saldo van baten en lasten</i>		<u>407.063</u>		<u>0</u>
Financiële baten en lasten -/-	178			
Resultaat		<u>406.885</u>		<u>0</u>

Resultaatbestemming

	2019
	€
Egalisatiereserve	128.412
Bestemmingsfonds Dopingcontroles	173.473
Bestemmingsreserve Ministerie van VWS	105.000
	406.885

Bijlage 2 – Samenstelling Raad van Advies en Commissies (per 31-12-2019)

Raad van Advies

Harro Knijff; voorzitter, juridische zaken en deels audit functie
Marc Benninga; medische zaken
Paul Depla; financiële zaken en deels audit functie
Saskia Sterk; laboratoriumaspecten
Hinkelien Schreuder; sportersbelangen

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS)

Marjon van Eijsden-Besseling
Edwin Goedhart
Leo Heere (voorzitter)
Ed Hendriks (voorzitter)
Jan Hoogsteen
Ivo van Outheusden
Harry Koene
Hans Jurgen Mager
Huib Plemper
Hans Vorsteveld

Leden GDS-beroepscommissie

Babette Pluim (voorzitter)
Marieke Becker
Françoise Broekhof

Commissie Naleving Dopingsancties (CND)

Dolf Segaar (voorzitter)
Diederik van Omme
Dennis Koolaard

Beroepscommissie Naleving Dopingsancties (BND)

Jan Loorbach (voorzitter)
Jan Gerritse
Ella Adriaanse

Bijlage 3 - Samenstelling personele bezetting (per 31-12-2019)

Kantoor

Bestuur

Herman Ram voorzitter

Afdeling Juridische Zaken

Steven Teitler afdelingshoofd
Arthur van der Hoeff juridisch medewerker / plv. afdelingshoofd

Afdeling handhaving & opsporing

Koen Terlouw afdelingshoofd
Jeroen Brakels accountmanager / plv. afdelingshoofd
Hans Jongeneel intelligence officer
Fienie Verhagen senior medewerker dopingcontroles
Angela Mols medewerker whereabouts / medewerker dopingcontroles
Yvonne Looren de Jong medewerker dopingcontroles
Anuschka Rambhadjan medewerker dopingcontroles
Sjoerd Kamperman medewerker dopingcontroles

Afdeling Educatie

Erik Duiven afdelingshoofd
Laila Spruijt senior voorlichter topsport / plv. afdelingshoofd
Wendy Schootemeijer voorlichter topsport
Hans Wassink voorlichter breedtesport
Willem Koert wetenschappelijk medewerker

Afdeling ondersteuning

Olivier de Hon afdelingshoofd / COO
Frans Stoele beleidsmedewerker informatie/documentatie & GDS secretariaat / plv. afdelingshoofd
Astrid van der Goot managementassistent
Astrid Krijgsman administrateur
Rien Tuk documentalist

Dopingcontroleofficials

Jeannet Beijen
Dick Beverdam
Johan Bouman
Sally Fischer
Just van der Kroef
Karin van Rooij
Gonnie Monsieurs
Victor Niemeijer
Jan Nijmeijer
Ronald Poulissen
Geeta Ramdajal
Frits Rietveld
Jaap Stomphorst
Fienie Verhagen
Ton Verhagen
Sytske Visser

Bijlage 4 - Overzicht wetenschappelijke publicaties en presentaties

Mondelinge presentaties

- Duiven, E. 'Organisation of sport in the Netherlands'. Kennisuitwisselingsdag Dopingautoriteit – NADA Germany, Arnhem, 20 november 2019
- Duiven, E. 'Supplements & NZVT'. Kennisuitwisselingsdag Dopingautoriteit – NADA Germany, Arnhem, 20 november 2019
- Hon, O. de. 'Doping en het hart'. Heart2Move jaarcongres, Nederlandse Zorgautoriteit, Utrecht, 11 januari 2019
- Hon, O. de. 'Dopingbeleid: de juiste balans'. Bataafsch Genootschap, Rotterdam, 4 maart 2019
- Hon, O. de. 'Epidemiologie van dopinggebruik'. SOS Basiscursus dopingzaken (Stichting Opleidingen in de Sportgezondheidszorg), Bilthoven, 8 maart 2019
- Hon, O. de. 'Dopingcasuïstiek'. SOS Basiscursus dopingzaken (Stichting Opleidingen in de Sportgezondheidszorg), Bilthoven, 8 maart 2019
- Hon, O. de. 'Supersporters'. VvBN symposium (Vereniging voor Bewegingswetenschappen Nederland), Utrecht, 29 maart 2019
- Hon, O. de. 'Genetische doping – een stand van zaken'. VvBN symposium (Vereniging voor Bewegingswetenschappen Nederland), Utrecht, 29 maart 2019
- Hon, O. de. 'Be PROUD'. VWS Bedrijfsvoeringsoverleg (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport), Den Haag, 4 april 2019
- Hon, O. de. 'Striking the Right Balance - Effectiveness of Anti-Doping Policies'. Gastcollege USBO (Departement Bestuurs- en Organisatiewetenschap), Universiteit Utrecht, Master Sportbeleid & Sportmanagement, 20 mei 2019
- Hon, O. de. 'Everybody wants the world to change... So how in anti-doping?'. INDR Conference (International Network of Doping Research), Aarhus (DK), 23 augustus 2019
- Hon, O. de. 'Dopingbeleid: de juiste balans'. Rotterdamsch Lunch Gezelschap, 4 september 2019
- Hon, O. de. 'Sport is te mooi voor doping'. Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen, Vrije Universiteit, Inleiding Inspanningsfysiologie, Amsterdam, 11 oktober 2019
- Hon, O. de. 'Dopingbeleid: de juiste balans'. BZW Studieclub de Langstraat (Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging), Waalwijk, 13 november 2019
- Ram, H. 'Doping en Dopingautoriteit: de regels in hun context', VU Law Academy, Amsterdam, 15 januari 2019
- Ram, H. 'Antidopingbeleid voor (sport)artsen'. SOS Basiscursus dopingzaken (Stichting Opleidingen in de Sportgezondheidszorg), Bilthoven, 8 maart 2019
- Ram, H. 'The Council of Europe Anti-Doping Convention', Council of Europe, T-DO Symposium, Athene (GR), 4 april 2019
- Ram, H. 'The anti-doping polder model', Lancom, Rotterdam, 13 mei 2019
- Ram, H. 'Doping en de criminologie', Criminologie in actie, Erasmus Universiteit, Rotterdam, 15 mei 2019
- Ram, H. 'Dun ijs of over de schreef?', Sportmedisch Symposium, Heerenveen, 23 februari 2019
- Schootemeijer, W. 'Doping in sport'. Hogeschool van Rotterdam: chemie en criminaliteit, 12 maart 2019

- Schootemeijer, W. 'Curriculum for Elite Sport'. Kennisuitwisselingsdag Dopingautoriteit – NADA Germany, Arnhem, 20 november 2019
- Schootemeijer, W. 'Hotline Service'. Kennisuitwisselingsdag Dopingautoriteit – NADA Germany, Arnhem, 20 november 2019
- Schootemeijer, W. 'Doping in sport'. Avans Hogeschool: International Forensics, Breda, 16 december 2019
- Schootemeijer, W. 'Doping in sport'. Hogeschool van Rotterdam: chemie en criminaliteit, 19 december 2019
- Spruijt, L. 'Be PROUD'. Kennisuitwisselingsdag Dopingautoriteit – NADA Germany, Arnhem, 20 november 2019
- Wassink, H. 'Eigen Kracht – Bodybuilding, fitness, supplements'. Kennisuitwisselingsdag Dopingautoriteit – NADA Germany, Arnhem, 20 november 2019
- Wassink, H. 'Evolutie van Bodybuilding'. Boekpresentatie van Liesbeth Woertman, Huissen, 11 april 2019.
- Wassink, H. 'Evolutie van Bodybuilding'. Harm reduction bijeenkomst Mainline / Muscle Totaal, Eindhoven, 25 april 2019

Wetenschappelijke artikelen

- Heuberger, J.A.A.C., P. van Eenoo, J.I. Rotmans, P. Gal, F.E. Stuurman, T.E. Post, J.M.A. Daniels, H. Ram, O. de Hon, J. Burggraaf, A.F. Cohen. Sensitivity and specificity of detection methods for erythropoietin doping in cyclists. *Drug Testing and Analysis* 11:1290–1301, 2019.
- Hilkens, L., Wassink, H. & Maas, T. Krachttraining voor meer spiermassa, deel 1: Functies van spierweefsel en mechanismen van hypertrofie. *Sportgericht* (2019), nr. 5.
- Hilkens, L., Wassink, H. & Maas, T. Krachttraining voor meer spiermassa, deel 2: Kritische beschouwing van trainingsvariabelen. *Sportgericht* (2019), nr. 6.
- Koert, W. Anabole steroïden. Van medicijn tot dopingmiddel. *Folia Pharmaceutica* (2019), nr. 3
- Peeling, P., L.M. Castell, W. Derave, O. de Hon & L.M. Burke. Sports Foods and Dietary Supplements for Optimal Function and Performance Enhancement in Track and Field Athletes. *International Journal of Sport Nutrition and Exercise Metabolism* 29(2):198-209, 2019.
- Smit, D.L., O. de Hon, B.J. Venhuis, M. den Heijer, W. de Ronde. Baseline Characteristics of the Haarlem Study: 100 Male Amateur Athletes Using Anabolic Androgenic Steroids. *Scandinavian Journal of Medicine & Science In Sports*. Accepted for publication DOI 10.1111/sms.13592.

Overige artikelen

- Koert, W. 'Afslanksupplementen | Verwacht er niet veel van', *Gezondgids* #3, juni 2019, pp 32-25.
- Koert, W. Doping uit spinazie. *Bionieuws* (2019)
- Ram, H. 'De achtbaan van een zwemster', www.sportenstrategie.nl, 14 maart 2019.
- Ram, H. 'Worstelen met kickboksen', www.sportenstrategie.nl, 19 april 2019

Boekbijdragen

- De Hon O & BM Pluim. Contra-indicatie 100 – Sportbeoefening; doping. In: *Commentaren Medicatiebewaking 2019/2020*. Stichting Health Base, Houten, blz. 1348-59, 2019.

Bijlage 5 – Nevenfuncties (per 31-12-2019)

Onderstaand worden de nevenfuncties van de leden van de Bestuursstafel weergegeven.

Herman Ram

- Voorzitter Commissie Bezwaar en Beroep, Executive MBA Sportmanagement Wagner Group, Groningen
- Member International Advisory Board, MA Sports Ethics and Integrity, Swansea
- Board of Directors, Institute of National Anti-Doping Organisations iNADO, Bonn
- Lid NADO Ad Hoc Working Group, World Anti-Doping Agency, Montréal
- Lid Stuurgroep Sport & Integriteit, NOC*NSF, Arnhem

Olivier de Hon

- Rondleider Olympisch Stadion (vrijwilliger)
- Lid van WADA Prevalence Expert Group

Steven Teitler

- Voorzitter van de Ad Hoc Group Feasibility Study Council of Europe Anti-Doping Convention

Erik Duiven

- Adviseur anabolenkliniek in het Spaarne Gasthuis in Haarlem
- Adviseur bij het Britse voedingssupplementensysteem informed Sport/LGC

Bijlage 6 - Afkortingen

ABP	Atleet Biologisch Paspoort
ADAMS	Anti-Doping Administration and Management System
ADAN	Anti-Doping Autoriteit Nederland
ADKC	Anti-Doping Knowledge Center
AEPSAD	Agencia Española de protección de la salud en el deporte
ANP	Algemeen Nederlands Persbureau
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APMU	Athlete Passport Management Unit
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
BHV	Bedrijfshulpverlening
BND	Beroepscommissie Naleving Dopingsancties
CADF	Cycling Anti-Doping Foundation
CAHAMA	The Ad Hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency
CAS	Court of Arbitration for Sport
CND	Commissie Naleving Dopingsancties
COO	Chief Operating Officer
CTO	Centrum voor Topsport en Onderwijs
DCO	Dopingcontroleofficial

ESA	Erythropoiesis Stimulating Agents
FAIR	Forum for Anti-Doping in Recreational Sport
FIOD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
FTE	Fulltime Equivalent
GDS	Geneesmiddelen Dispensatie Sporter
GHRF	Growth Hormone Releasing Factor
HAARLEM	Health Risks of Anabolic Androgen Steroid Use by Male Amateur Athletes
HBOC	Haemoglobin-Based Oxygen Carriers
IF	Internationale Federatie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
iNADO	Institute for National Anti-Doping Organizations
IOC	Internationaal Olympisch Comité
IRMS	Isotopen Ratio Massa Spectometrie
ISL	International Standard for Laboratories
ISO	International Organization for Standardization
ISR	Instituut SportRechtspraak
ISTI	International Standard for Testing & Investigations
JADA	Japan Anti-Doping Agency
KADA	Korea Anti-Doping Agency
KNAU	Koninklijke Nederlandsche Atletiek Unie (Atletiekunie)

KNBB	Koninklijke Nederlandse Biljartbond
KNBSB	Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond
KNRB	Koninklijke Nederlandsche Roeibond
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
KNVK	Koninklijk Nederlands Korfbalverbond
KNWU	Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie
KNZB	Koninklijke Nederlandse Zwembond
NADA	Nationale Anti-Doping Agentur (Duitsland)
NADO	Nationale Anti-Doping Organisatie
NF	Nationale Federatie
NK	Nederlands Kampioenschap
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
NVWA	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
NZVT	Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport
OM	Openbaar Ministerie
OSINT	Open Source Intelligence
PIA	Privacy Impact Assessment
RESPECT	Research Embedded Strategic Plan for Anti-Doping Education: Clean Sport Alliance Initiative for Tackling Doping
RTO	Regionale Topsport Organisatie
RTP	Registered Testing Pool
RvE	Raad van Europa

SAP	Strength and Physique
SDFA	Saudi Food and Drug Authority
SFN	Skateboard Federatie Nederland
TDSSA	Technical Document Sport Specific Analysis
T/E	Testosteron/Epitestosteron
UCI	Union Cycliste Internationale
UKAD	United Kingdom Anti-Doping
USADA	United States Anti-Doping Agency
VU	Vrije Universiteit
VWS	Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WADA	World Anti-Doping Agency
WADC	World Anti-Doping Code
WOB	Wet Openbaarheid Bestuur
WUAB	Wet uitvoering antidopingbeleid
ZBO	Zelfstandig bestuursorgaan